

Debesuota, gali lyti.
Saulė teka 6:05, leidžiasi 5:55

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co. Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1 - 6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LV

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Trečiadienis, Kovo-March 14 d., 1973 m.

Kaina 15c

62

CAMPORA LAIMĖJO ARGENTINOS RINKIMUS

PIGAUS MAISTO DIENOS PRAEJO

WASHINGTONAS. — Amerikoje maisto kainos vis kyla, tačiau kitose šalyse maistas dar daugiau kainuoja, palyginus su žmonių atlyginimais. Amerikiečiai ilgą laiką maistui išleisdavo tik 16% savo pragyvenimo išlaidų. Dabar nušimtis yra pakilęs iki 18. Kitose šalyse darbininkai išleidžia didesnę pajamų nuosimtį maistui. Kanadoje — 19%, Australijoje — 21%, Danijoje — 22%, Britanijoje — 24%, Izraelyje — 26%, Prancūzijoje — 28%, Vokietijoje — 32%, Japonijoje — 35%, Italijoje — 37%, Lenkijoje — 48%, Sovietų Sąjungoje — 58%, Ganoje net 60%.

Kainų tarybos tyrinėtojų nuomone, ateities pasaulyje maisto kainos bus didesnės, negu buvo praityje. Pasaulyje vis didėja žmonių skaičius. Maisto poreikis kalavimas vis auga. Amerikoje maisto pigumas buvęs nenatūralus, nes buvo reguliuojamas ne paklausos ir pasiūlos dėsnio, bet buvo subsidijuojamas valdžios nuo pat prezidento Roosevelto dienų. Vyriausybė tada pradėjo žemės ūkio programas, kuriose maisto gamintojai gaudavo pinigų už laukų neapsėjimą. Tuo Amerikos maisto pigumą pasinaudojo ne tik patys amerikiečiai, bet ir šalys, kurios perka iš Amerikos maisto produktus, kaip Japonija ar Britanija.

Britų vienos maisto produktų įmonės direktorius, išgirdęs, kad vyriausybė nutarė išjungti Europos rinką, pareiškė, kad "pigaus maisto gadinę pasibaigė". Britanija irgi subsidijuoja savo ūkininkus.

Maisto kainoms pasaulyje įtakos turi ir Sovietų Sąjungos nutarimas padidinti maisto pajamas savo piliečiams. Nors Kremlius planai niekada neįvykdė, jo užsimojimas iki 1980 metų net 25% padidinti galvijų ir vištų sunaudojimą turės didelę taką į javų kainas. Vienam višties svaroui pagaminti reikia dviejų ir pusės svaro grūdų. Vadinamam jautienos vienetui pagaminti reikia aštuonių vienetų pašaro. Kiaulienos vienetui reikia 4 vienetų pašaro. Sakoma, kad norint kiekvienam kiniečiui duoti po vieną svarą daugiau višties per metus, reikėtų turėti 900,000 tonų daugiau pašarinių grūdų. Sovietų Sąjungai ir komunistų valdomai Rytų Europai, norint padidinti mėsos kiekį, reikėtų net 75 mil. tonų daugiau grūdų per metus.

Jei sovietams ir pavyktų įvykdyti mėsos priauginimo planą, ir tai sovietų vartotojai gautų 40% mažiau mėsos už amerikiečius. Ir geriausiai atveju sovietai tegalėtų priauginti tik pusę gyvulių ūkiui reikalingo pašaro.

Toliau tęsiamos SALT derybos

ZENEVA. — Šveicarijoje vėl prasidėjo Amerikos-Sovietų Sąjungos derybos dėl strateginių branduolinių ginklų sumažinimo. Derybos buvo nutrauktos gruodžio 21 d. Per tą laiką pasikeitė ir Amerikos delegacijos vadas, kuriuo buvo Gerard Smith, o dabar yra Alexis Johnson, buvęs valstybės departamento politinių reikalų pasekretorius.

Tai jau antroji derybų dalis. Pirmą buvo baigta pernai gegužės mėn. kai buvo susitarta apriboti gynybos raketų skaičių. Derybos vyksta sunkiai ir gali užsitęsti ilgus metus. Sovietai reikalauja į strateginių ginklų tarp įtraukti ir Europoje laikomus Amerikos bombonešius, nes ir jie yra "strateginiai", galį nunešti branduolinius bombas į Sovietų Sąjungą. Kita kliūtis — Mask-

IŠ VISO PASAULO

WASHINGTONAS. — Illinois senatorius Charles Percy šią vasarą su žmona važiuos į Kiniją. Jis pakvietė važiuoti savo dukterį ir žentą John Rockefeller 4-tą, V. Virginijos Kolegijos prezidentą.

WASHINGTONAS. — Prezidento Nixono asmeninis tarnas Manolo Sanchez yra entuziastingas meškeriojas, ne kartą vaišinęs šviežia žuvimi prezidento šeima. Vasario mėn. prezidentas padovanojo jam naują meškere, ant kurios užrašyta, kad ji "pagaminta specialiai Richardui Nixonui".

WASHINGTONAS. — Kovo gale leitenantas David Eisenhower išėmė iš karo laivyno rezervus. Jis pradės ieškoti darbo vyriausybės įstaigose ar kaip rašytojas leidyklose.

WASHINGTONAS. — Paskelbus, kad Henry Kissinger vasarą iš Acahuico atostogų, pasklido gandas, kad jis, iš tiesų, vyksta į Kubą. Kissingeris ir tai pasakė, kad jei jis bus pastebėtas su blondine, tai bus — Fidelis Castro su baltu peruku.

RABATAS. — Maroko valdžia nacionalizavo visus užsieniečių valdomus ūkius, kurie sudaro 965 kvadratinės mylios žemės. Du trečdaliai ūkių priklausė prancūzams, kiti — ispanams. Dar neaišku, ar savininkai gaus kokią kompensaciją.

PARYŽIUS. — Lėktuvo partnautojas numušė Libijos lėktuvą, sugrąžintas iš Izraelio į Prancūziją, ten mirė nuo žaizdų ligoninėje. Tuo pačiu, izraelitai numušė lėktuvą žuvusių skaičius pasiekė 108.

MANILAS. — Filipinų kariuomenės štabo viršininkas gen. Espano paskelbė, kad sukilielių musulmonų puolimai išvarė iš namų apie 100,000 gyventojų Mindanao saloje. Septyniuose miestuose musulmonai žudo civilius, degina pastatus ir plėšia gyventojus.

HOUSTONAS. — Šeši sovietų gimnastai, įskaitant Olga Korbut iš Gardino, gastroliuoja po Ameriką, kur jie aplankys septynis miestus.

ČIKAGA. — Du vaikai žuvo gaisre 7317 So. Damen ave. Vaikai žaidė degtukais: 8 m. Mary Gene ir brolis Nicholas Chionis rasti negyvi miegamam kambaryje rūbų spintoje. Jų motina, lapačioje žiūrėjusi televiziją, nepastebėjo gaisro, kol buvo per vėlu.

PARYŽIUS. — Kovo 19 d. Pietų Vietnamo delegacija pradės derybas su Viet Congu dėl politinės Pietų Vietnamo ateities.

va visą laiką priešinis bešališkai kontrolei ir inspekcijai, kuri, Amerikos nuomone, yra būtina, jei norima išvengti susitarimų lauzymo.

Kinijos mėsinėje parduotuvėje turi supiausti ir pasverti parduodamą mėsą, kuri kabo ant kablių už parduotuvę.

SAIGONE PABĖGO VENGRAS KARYS

SAIGONAS. — Australijos ambasada Saigone paskelbė, kad ją kreipėsi vienas vengras ir pasiprašė politinės globos, kuri buvo suteikta. Vengrui duotas leidimas emigruoti iš Pietų Vietnamo į Australiją ir ambasada duos jam pagalbą išvažiuoti. Nors australijos ambasada daugiau žinių apie vengrą nedavė, Saigone patirta, kad tai Vengrijos karys, buvęs Vengrijos delegacijoje Tarptautinėje Kontrolės ir priežiūros komisijoje, kurioje be Vengrijos yra Kanada, Lenkija ir Indonezija.

Šiandien Hanojus paleidžia dar 108 amerikiečius. Jų tarpe yra majoras Thompson, kuris ilgiausiai išbuvo nelaisvėje nuo 1964 metų. Viet-Congas savo 32 belaisvius paleidžia penktadienį. Tarp Viet Congo kalinų yra majoras Gosta, 34 metų, iš Cheridano, Wyo., kuris nelaisvėje pamiršo. Jis komunistams pateko Tet ofensyvos metu, 1968 m.

Viet Congas ir Saigono vyriausybė pasiekė savo belaisvius Loc Ninh mieste. Saigonas paleido 1,200 komunistų ir gavo 1,200 savo dingusių kareivių. Per šešias dienas Saigonas paleido 5,800 komunistų kareivių. Vienas jaunas vietnamietis išbėgo iš žygiuojančių belaisvių grupės ir bandė pasiekti Keturių Komisijos narius. Komunistai jį sučiupo ir primušė nusivart. Tas sutrukdė belaisvių paleidimą kelias valandas.

AP žinių agentūra Tailandijoje sužinojo daugiau apie Hanojus paleidžiamą Bobby Joe Keesee. Tailandietis lakūnas Sangiem Poomketkaew papasakojė korespondentams, kad Keesee išsinešė lėktuvą, sakydams, kad jis ieško Tailandijoje vietovės filmui gaminti. Jis keturias dienas skraidė po Tailandiją ir ketvirtą, išsitraukęs revolvėrį, įsėkė lakūnui skristi į Šiaurės Vietnamą, kur lakūnas jį paleido, o pats grįžo atgal.

Korespondentai išaiškino, kad paleidžiamas Keesee yra Amerikos kariuomenės dezertyras, sėdėjęs Arizonos kalėjime, bandęs pabėgti į Kubą, bet jos nepriimtas. Jis į Tailandiją atvykęs 1970 m. rugpjūčio 31 d. Keesee esąs 36 metų amžiaus, žemo ūgio, storokas, trumpais plaukais. Hanojus niekad neminėjo savo svečio Keesee, tik dabar jį grąžina kartu su karo belaisviais amerikiečiams.

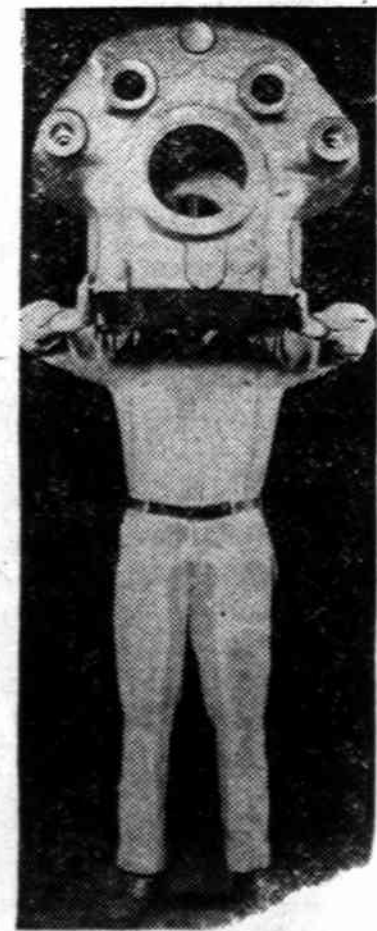
ČIKAGA. — Čikagos ir apylinkių krepšinio rinktinė sudaryta iš 15 žaidėjų. Juos išrinko sporto korespondentai, treneriai, mokytojai, viso 65 krepšinio specialistai. Toje rinktinėje yra ir lietuvis Steve Puidokas. St. Lawrence mokyklos mokinys, 6 metų, 10 colių aukščio.

Italų katalikai kiša galvą į kilpą

ROMA. — Komunistų partija Italijoje pradėjo kampaniją, kurios tikslas privilioti į partijos eiles tikinčius katalikus. Komunistų partija vedė derybas su kairiojo sparno katalikais ir rezultatai buvę "pozityvūs". Keli žinomi kairieji katalikai paskelbė, kad jie arba įstos į komunistų partijos eiles arba viešai pažadės balsuoti už komunistų kandidatus.

Krikščionių demokratų partijos kairysis sparnas irgi paskelbė, kad su komunistų partija prasideda naujų santykių laikotarpis. Carlo Donat Cattin, kairiųjų katalikų vadas, buvęs darbo ministras, pažadėjo pradėti su komunistais "konstruktyvų dialogą". Kairieji sudaro 12% krikščionių demokratų partijos atstovų parlamente. Cattin pasakė, kad komunistų reikia panaudoti kaip jėgą konservatyvius, reaktinius italų visuomenės sluoksnius sugriauti. Kas įvyks paskui, po to sugriovimo, Cattin nespėjo.

◆ Gatvėje peršautas negro gausias vadas Bey pasakė policijai, kas jį peršovė. Jo gauja ir policija ieško Lawrence Caine, irgi, gaujos vado. Jei policija jo nesusiups, tai tikriausiai jis bus nužudytas peršauto negro draugų.

Galima pagalvoti, kad čia žmogus iš talimų ardvų, iš kitų planetų. Tikroji jo tik oro vėsinimo kompresoriaus dalis Borg Werner įmonėje, York, Pa.

PERONISTAI ARGENTINOJE GAVO 48.7 NUOŠIMČIUS VISŲ BALSŲ

BUENOS AIRES. — Argentinos karinės valdžios prezidentas Alejandro Lanusse pirmadienį vakare paskelbė, kad Argentinos prezidento rinkimus laimėjo peronistų kandidatas Hector Campora. Jis gavo 48.7% visų balsų. Jo stipriausias konkurentas Ricardo Balbin, nuosaikios radikalų partijos kandidatas, tegavo 21.2% balsų. Nors Argentinos rinkimų taisyklės reikalauja, kad prezidento rinkimuose laimėtojas gautų virš pusės visų balsų, karinės valdžios paskelbimas leidžia spėlioti, kad antrą rinkimų gali nebūti ir gegužės mėn. Campora perims prezidento pareigas.

Indonezija perrinko Suhartą

JAKARTA. — Indonezijos rezidentas Suharto Liaudies Patriamosios Tarybos buvo perrinktas prezidento pareigoms dar penkeriems metams. Savo kalboje Suharto apžvelgė praeitį, Indonezijos kovą prieš komunizmo infiltraciją ir įspėjo, kad komunistų konspiracija toliau veikia. Javoje sudaryta centrinė komunistų vadovybė, o Kalimantan provincijoje komunistų ginkluotos gaujos palaiko ryšius su panašiomis Malaizijos gaujomis. Po nepavykusio komunistų bandymo paimti Indonezijos valdžią, 1965 m. generolo Suharto vadovaujama valdžia išvadė apie 400,000 komunistų ir jų simpatikų. Nuo to laiko komunistų partija Indonezijoje veikia po grindyje.

Kinijoje gyvena Indonezijos partijos nariai ir prezidentas Suharto pareiškė, jog Indonezija mielai užmegztų santykius su Kinija, jei ši nustotų rėmusi komunistų vadus, kurie vadovavo nepavykusiam perversmui. Indonezija nuo perversmo dienų sustiprino ekonomiką, tautinę vienybę ir pasiekė pastovumą ir prestižą užsienio, pareiškė Suharto.

Hanojus paleidžia nežinomą belaisvį

WASHINGTONAS. — Hanojus paskelbtame amerikiečių belaisvių sąraše yra vieno civilio Bobby Joe Keesee pavardė, kuri sudarė Pentagonui ir valstybės departamentui nemažą galvosūki. Niekas nežinojo nei to vyro ir nei ką jis Vietname darė. Šią savaitę jį Hanojus valdžia paleis, tada ir amerikiečiai sužinos, kas jis toks ir kaip jis pateko į S. Vietnamo nelaisvę. Betikrindami belaisvių bylas valst. departamento pareigūnai rado žinią iš Tailandijos, kur vienas karinis lakūnas, thailandietis, pasakojo, jog jis nuskraidino civilį amerikietį į Šiaurės Vietnamą ir paleido jį ant jūros kranto. Sakoma, kad amerikietis priverstas lakūnui skristi į Šiaurės Vietnamą prieš jo valią.

Tuo metu 1970 metų rugšėjo mėn. — amerikiečiai šią istoriją atmetė kaip visai nepatikimą, tačiau dabar galvoja, kad ji galėjo būti teisinga, nes Hanojus nelaisvėje atsirado vyras apie kurį nieko nežinoma. Tarp paleidžiamų karių yra laivyno komandieris John McCain. 36 metų, sūnus buvusio vyriausio Amerikos jėgų vado Ramiajame vandenyne admiralo McCain.

◆ Jau penkios dienos Amerikos didieji B-52 lėktuvai daužo komunistų pozicijas Kambodijoje.

Jeį antri rinkimai būtų, tai, iš 9 kandidatų likus tik dviem, Campora nesunkiai laimėtų. Antrieji rinkimai buvo numatyti balandžio 8 d.

Karinė valdžia prieš rinkimus žadėjo gerbti balsuotojų pasirinktą kandidatą ir rinkimų rezultatus. Prezidentas Lanusse kelis kart įspėjo peronistus, kad kariuomenė nepakės anksčiau buvusio Perono valdžios laikais išsikirtimų ir įspėjo, kad komunistų konspiracija toliau veikia. Javoje sudaryta centrinė komunistų vadovybė, o Kalimantan provincijoje komunistų ginkluotos gaujos palaiko ryšius su panašiomis Malaizijos gaujomis.

Po nepavykusio komunistų bandymo paimti Indonezijos valdžią, 1965 m. generolo Suharto vadovaujama valdžia išvadė apie 400,000 komunistų ir jų simpatikų. Nuo to laiko komunistų partija Indonezijoje veikia po grindyje. Kinijoje gyvena Indonezijos partijos nariai ir prezidentas Suharto pareiškė, jog Indonezija mielai užmegztų santykius su Kinija, jei ši nustotų rėmusi komunistų vadus, kurie vadovavo nepavykusiam perversmui.

Indonezija nuo perversmo dienų sustiprino ekonomiką, tautinę vienybę ir pasiekė pastovumą ir prestižą užsienio, pareiškė Suharto. Nuosaikesni argentiniečiai prisimena Perono laikus, teismų sistemos, susilpninimą, politinių priešų persekiojimą, korupciją ir nepagrįstus ekonominius planus, kurie Argentina įvarė į skolas ir krizę. Per demagogiškus pažadus ir kai kurias reformas Peronas įsigijo gerą vardą darbo žmonių ir vadinamą "bemarškininių" masėse ir buvo išrinktas prezidentu 1946 ir 1952 m. Savo valdžios metais Peronas garbino fašizmą ir statė pavyzdžiui Mussolini. Vėliausiais metais jis pradėjo flirtuoti su kairiųjų grupėmis, net pritarė miestų partizanams ir teroristams, kurie pažadėjo jį remti.

Jeį karinė valdžia tikrai laikysis žodžio ir leis peronistams valdyti, ateities Argentinoje gali įvykti įdomių dalykų.

T. Downey jau grįžo Amerikon

NEW BRITAIN. — Amerikietis Thomas Downey, išbuvęs Kinijos kalėjime nuo 1951 metų, jau sugrįžo į Ameriką, kur Connecticute sunkiai serga jo motina. Downey 1921 m. baigė Yale universitetą ir stėjo dirbti Centrinės Zvalgybos Agentūron — CIA. Jis buvo paskirtas dirbti su Tautinės Kinijos šnipais Kinijoje, kurios priešlektuvinė gynyba 1951 m. lapkričio mėn. numušė Amerikos lėktuvą, kuriame skrido Downey ir Richard Fecteau iš Lynn, Mass. Sis kinų buvo paleistas po 19 metų kalėjimo 1971 m.

Pekino radijas paskelbė, kad Downey buvo paleistas, nes jis prisipažino ir kalėjime gerai elgėsi. Jam dar būtų tekę kalėti trejis metus. Per kalėjimo metus CIA dėjo Downey algą į banką ir dabar jis bus pasiturintis žmogus.

Vilkiukai ir bebrukai -

LITUANICOS TUNTO ATEITIS

Sibavo dvi šimtinės: jauniausieji ir jų tėvai

Didžiausias Brolijos tuntas pagrįstai didžiojai savo jaunesniaisiais skautais, kurių net 120, susispaudę aštuoniuose draugovėse, kas sekmadienį sueigauja Jaunimo Centre, lietuvių evangelikų-luteronių "Tėviškės" parapijoje, šv. Antano parapijos patalpose Cicerio bei privačiuose vadovų namuose Marquette Parke ir pietvakariniuose Čikagos priemiesčiuose. Vienan būrin su kitais tunto broliais vilkiukai susirenka tunto sueigose, stovykloje ir kituose bendruose Čikagos skautų-čių renginiuose ir šventėse. O kartą per metus, susirinkę savo tradicinę šventę, Lituanicos tunto vilkiukai pasirodo visa savo gausybe ir stiprybe.

CIA NE KARIAI, O VILKIUKAI

Lituanicos tunte mokosi drausmės ir klausyti savo bendramečio vado.

Šių metų Lituanicos tunto jauniesniųjų skautų šventė įvyko sausio pabaigoje. Po šv. Mišių Marquette Parko lietuvių šv. Mergelės Marijos Gim. par. bažnyčioje, vilkiukai ir bebrukai skubėjo į parapijos mokyklos sporto salę, o juos vijosi žvarbus šiaurinis vėjas, snaižės ir sekė grausis būrys tėvelių, broliukų ir sesučių.

Salėje vilkiukai skubiai rikiavosi draugovėmis, o tarp jų sukinojosi ir paskutiniuosius šventės nurodėjimus dalino senieji vilkai jų vadovai: s. R. Fabijonas, s. Z. Jaunius, s. V. Plioplys, s. J. Liubinskas, ps. V. Balzaras, jų išugdę jaunieji vadovai — Donatas Ramanauskas, Bronius Birkulčis, V. Kaveckas, Naujalis, Iškūnas, R. Kunstmanas ir kiti, o taip pat vėlesniu laiku tunto veiklon įsijungę sk. vyčiai — Jonas Pileckas ir Aleksas Pocius.

"Kardus švilpuko garsas, ir gausios vilkiukų gretos sustingo "Ramiai", paklusios sueigos komendanto komandai. Rimti ir susikaupę draugovių adjutantai raportuoja, vieni drąsiai ir sklandžiai, kiti klupdami žodžiuose ir iš susijaudinimo virpančiais balsais.

Ir kaip gi nesijaudinti, kai į tave įsmeigtos ne tik savų, bet ir kitų draugovių brolių akys. Kai tavo kiekvieną judesį ir žodį seka svečiai — vadovai, mamos ir tėveliai, kai šelmiškai šypsosi kelios viešnios paukštytės ir auksaplaukė ūdrytė.

Komendantas raportuoja tuntininkui, ir griausmingas "Vis budžiu!" nuskardi į tuntininko pasveikinimą. Įnešama tunto vėliava, sugiedamas himnas, perskaityti įsakymai ir 21 kandidatas pasirodžia žodžiui. Drauginė lydimi, po vieną ar kelis, jie žengia prie vėliavos ir susijaudinę taria savo pirmojo žodžio žodžius. Vieni priklaupę būčiuoja vėliava kiti iš susijaudinimo pamiršę ką taip rūpestingai buvo išmokę, p r mairaisiais k-

KAI PETRAS DAUZVARDIS BUVO MŪSŲ TARPE

Konsulas Dr. P. Dauzvardis, lydintis tuometinės Nerijos jūrų skautų tuntininkės ps. A. Jovarasienės, atidaro 1971 m. Čikagos Kaziuko Muge.

TURĖTUME SUPRASTI, KĄ PASIŽADAME

Išlaikiusi egzaminus, pajutau didžiausią širdyje, nes aš laukiau to laiko, kai galėsiu būti skautė. Laukiau kokius dvejus metus, bet vis buvau per jauna. Kai gauname gėloną kaklaraistį, mes jau esame kiek vyresnės skautės ir turime rodyti pavyzdį jaunesnėm skautėm. Aš atsimenu, kai buvau paukštytė, darydavau tai, ką kitos skautės darė. Jis buvo vyresnės, ir mes manėm, kad jos viską moka ir žino.

Mes turėtume jau suprasti, ką galima daryti ir ko ne. Turėtume klausyti tėvų ir vyresniųjų. Turėtume mylėti visą gamtą, nelaužyti medžių ir gėlių, neužgauti gyvulių ir paukščių.

Duodamos įžodį, pasižadame tarnauti Dievui ir Tėvynei, padėti artimui ir vykdyti skautų įstatus. Mes turėtume suprasti, ką tie pasižadėjimai reiškia. Eiti į bažnyčią, klausyti kunigo ir kalbėti su Dievuliu savais žodžiais. Dievas mus užaugino, tai mes turėtume padėkoti.

Aš labai norėčiau padėkoti visom vadovėm, kurios man leido išlaikyti egzaminus ir gauti gėloną kaklaraistį. Labai didelis ačiū sesei R. Dantienei, kad visada buvo linkma ir maloni su visomis kandidatėmis.

Vida Bendžiūtė, Philadelphia

vy vardu nuosirdžiai sveikina tėvų komiteto pirmininkę p. Grioglienę. Iškilmingoji sueigos dalis baigiama vėliavos išnešimu. Vyksta nuotaikingas lauželis. Kiekviena draugovė stengiasi kuo prašmatniau pasirodyti. Pasirodymus lydi šūkių ir dainos, ir kuriuos įjungiami tėveliai ir svečiai. Tik dainos kažkodėl šioje sueigoje neskamba taip smagiai, kaip stovykloje prie laužo. Lauželiui vadovavo jaunas laužavedys Donatas Ramanauskas, kuris savo pareigas atliko pasigėrėtinai, sugebėdamas apjungti ne tik šimtinę įsisiūbavusių vilkiukų, bet ir antrą tiek tėvelių ir svečių.

Sesė Gabija

VEIDAI IR DARBAI

Skautininkas

JULIUS P. JURGĖLA, GALE, MD, Lietuvos jūrų skautų įsteigėjas, šiuo metu gyvenęs JAV.

★ Vieneros sukaktuvės praėjo; antrosios prasidėjo. Užvakar, kovo 12, formaliai baigėsi paskelbtieji jūrų skautų jubiliejiniai metai, pašvesti 50 m. jūrinės skautinės sukakties istoriniams brožams išryškinti, dabarties veiklai sustiprinti ir ateities užmojų ženklams nustatyti. Su šia data visos vietovės (didesniu ar mažesniu susibūrimu) paženklino aukštinį sukaktuvių pabaigtuves: Čikaga, Torontas, Clevelandas, Kalifornija, Bostonas, Australija, New Yorkas ir kt.

Rytoj — kovo 15 — sueina lygiai 50 metų, kai šiauliuose, nepriklausomoje Lietuvoje, 1923. III.15 buvo įsteigtas žurnalas "Skautų Aidas", ejęs kartą per mėnesį, vėliau — du kartus, dabar — 10 numerių per metus (stovyklų laikų — liepos ir rugpičio mėnesiais — nepasirodąs). Su įžvalgesniu dėmesiu į

"Skautų Aido" auksines sukaktuves gal teks pasirodyti, sulaukus sukaktinio žurnalo numerio (Nr. 3). Kiek teko patirti redakcinėje "Skautų Aido" vadijoje, jubiliejinis numeris jau spaustuvėje. nekantriai laukiamas visos lietuviškos skautiškosios šeimos, o taip pat ir visų spaudos mylėtojų. P. Jonas

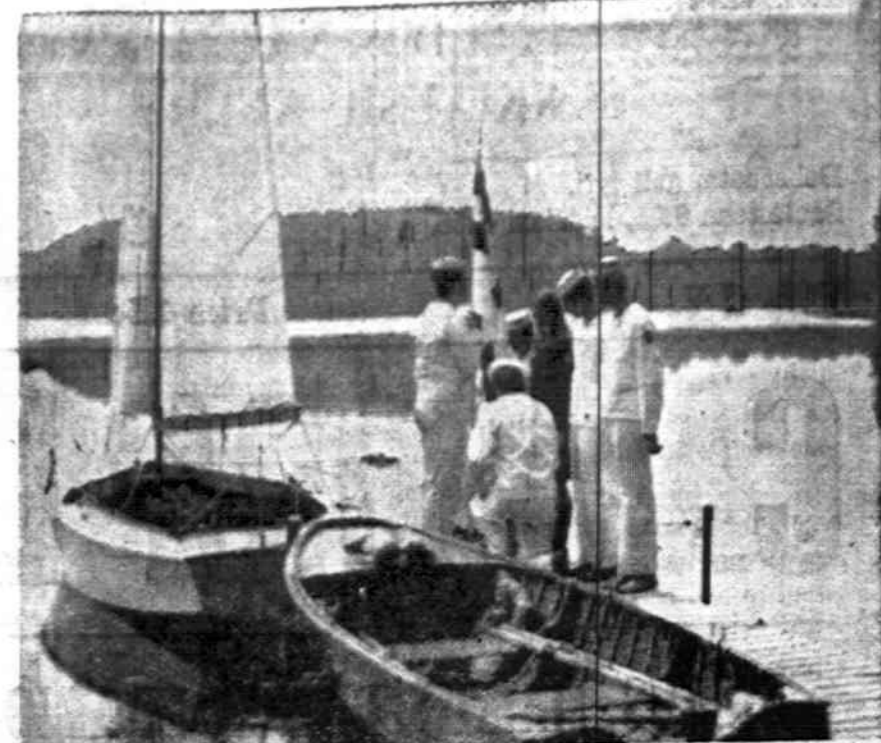
★ Labai puošnius "Kernavės Kuoras". Šv. Kazimiro diena (drauge ir Čikagos Kaziuko Mugei), Čikagos Kernavės skautų tuntas išleido savojo laikraščio — "Kernavės Kuoro" — antrąjį numerį.

Įdomus numeris: net 26 puslapių skautų kūrybos: rašinių, eilėraščių, piešinių, įspūdžių, minčių, galvosūkių, informacijos. Manymu, kad visi skaitiniai — piešiniai yra maloniai įvairūs, artimi, savi ir nuosirdūs dėl gero redakcinio nugarkaulio. Ji sudaro: korespondentės: Loretta Snarskytė (vyr. skautė d-vės), Rita Likanderytė (Mirgos d-vės), Rita Kupcikevičiūtė (Zivilės d-vės) Gintarė Remeikytė (Žemumos d-vės) ir Guoda Jelyonytė (Gražinos d-vės). "Sesė Tarka" yra Patarimų Skyriaus

A. EMPAKERIS,

Jūrų skautininkas, dabartinis LSB Jūrų Skautų Skyriaus Vėdejas

ISKILMES RAKO STOVYKLAVIETES EZERE:

įžodis prie Čikagos Lituanicos tunto Algimanto laivo vėliavos. Br. Juodelio nuotr.

Vėdeja. Redaktorės dešinioji ranka — fil. Ramutė Bartuškinė, redaktorė — fil. Rita Penčylinė.

Sveikiname mieliasias seses. "Kernavės Kuoras" labai patrauklus. Tik... rotatorius susidėvėjęs, ir "mugė" turėtų būti su trumpąja "u".

★ Laukiame visų "Nerijos" trejų metų šventėje. LSB jūrų skautė Nerijos tunto iškilminga trejų metų veiklos minėjimo sueiga įvyks sekmadienį, kovo 18 d., Jaunimo Centro didžiojoje salėje. 9:30 val. ryto šv. Mišios (D. salėje), o 10 val. ryto sueiga ir lauželis. Kviečiame dalyvauti visus tėvelius, aktyvius ir išveiktos pasitraukusius jūrų seses ir brolius, j. budžius, gintares, skautininkus-kes. Šv. Mišiose kviečiame gausiai dalyvauti visų tuntu seses ir brolius ir skautams nepriklausantį lietuvišką jaunimą.

Visos sesės dėvi tvarkingas žieminės uniformas ir Jaunimo

Centran renkasi 9:15 val. ryto (punktualiai).

★ Kviečiami Lituanicos tunto tėvai: daug žieminių ir vasarinių reikalų. Čikagos Lituanicos tunto skautų tėvų susirinkimas įvyks kovo 18 d., sekmadienį, 10 val. r. Jaunimo Centro 203 kamb. Programoje — tunto skautų veikla 72-73 m. darbo sezono. Tėvų klausimai, su manymai bei pasiūlymai. Visi tėveliai kviečiami dalyvauti.

Tunto Vadija

Great American Dream Machine.

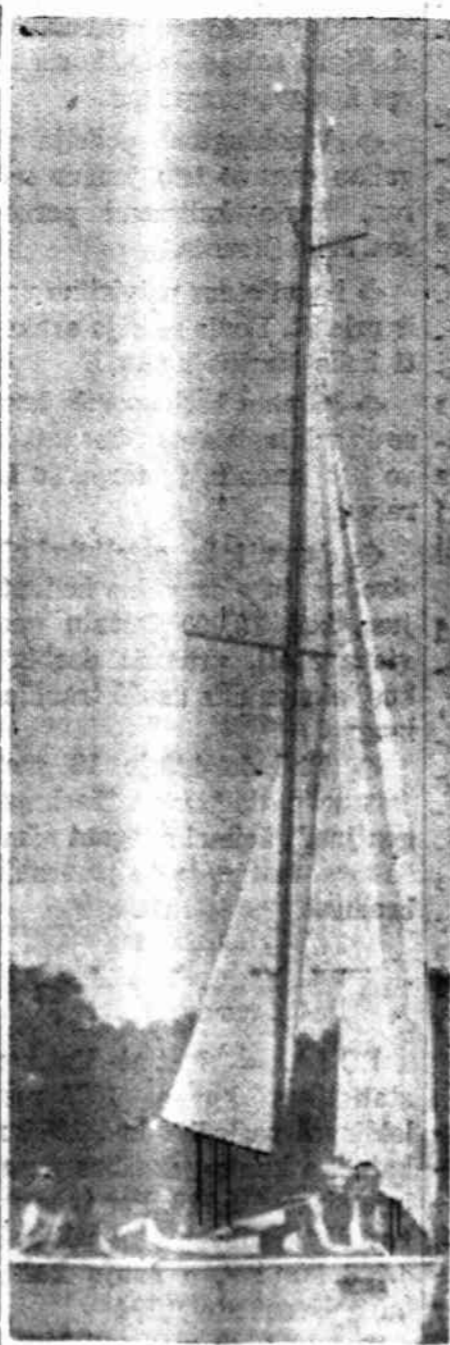
America is the place that is made out of dreams. And, U.S. Savings Bonds have been helping to make happy dreams come true for years. Now, Bonds mature in less than six years. That means your dreams can come true faster than ever before. You can buy shares in your particular dream by joining the Payroll Savings Plan where you work, or the Bond-a-Month plan where you bank. Before you know it, your American dream will be a reality.

Now U.S. Bonds pay 5 1/2% interest when held to maturity of 5 years, 10 months after the first year. Bonds are replaced if lost, stolen, or destroyed. When needed they can be cashed at your bank. Interest is not subject to state or local income taxes, and federal tax may be deferred until redemption.

Take stock in America. Now Bonds mature in less than six years.

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street Chicago, Ill. 60608

ANT BURLAIVIO "VETRA" Rako stovyklavietėje

Jovita Kerelytė, Gražinos dr-vė, Kernavės tuntas

JURGIO GLIAUDOS NAUJA KNYGA - "SUNKIAUSIU KELIU" -

Nesenai pasirodė rašytojo J. Gliaudos romanas "Sunkiausių kelių". Tai aprašymas, kuriant Nepriklausomą Lietuvą, plačiai žinomo Lietuvos visuomenės veikėjo, politiko, ministro pirmininko Mykolo Slezevičiaus veiklos. Aprašymas prasideda grįžtant M. Slezevičiui su žmona po Pirmojo Pasaulinio karo iš Rusijos į Lietuvą vagonu nuo 1918 m. gruodžio mėn. 19 d. Molodečnos stotyje. Seka aprašymas pirmųjų jo gyvenimo dienų Vilniuje, sudarymas 2-sios Lietuvos Vyriausybės, kurios jis buvo Ministris Pirmininkas, apleidimas Vilniaus 1919 m. sausio 2 d., priartėjus bolševikų rusų kariuomenei, ir pradžios Lietuvos Vyriausybės darbų Kaune. Beveik visas veikalas apima dvejį savaitę M. Slezevičiaus veiklos Vilniuje, savanorių į Lietuvos kariuomenę pašaukimą, Lietuvos kariuomenės užuomazgos sudarymą ir Nepriklausomos Lietuvos atkūrimo pradžią.

Įvykis — Lietuvos trispalvės pakelimas Gedimino kalne. J. Gliauda rašo (psl. 176): "... Škirpa, Gužas ir Steponavičius, nešdami vėliavą, įžengė į baugias savo skambanciai erdve bokšto patalpas. ... Apacioje, prie pradarytų pilies durų, greta medžių kamienų, sustoję saliuoto salvei septyni savanoriai, iš kurių sąstato istorijai išliko Stasio Butkaus ir kelių kitų vardai". To labai reikšmingo momento — vėliavos iškėlimo dalyvių vardai išliko Lietuvos istorijai visi, tik J. Gliauda, paskubomis rašydamas šią knygą, nepasirūpino susirasti iš tikrų šaltinių jų vardų. Karo istorikas, pulk. — leit. Kazys Ališauskas savo veikalė — "Kovos dėl Lietuvos Nepriklausomybės" — taip rašo, išvardindamas to įvykio visus dalyvius (psl. 69): "Vėliavos iškėlimo apeigoms vadovavo karn. K. Škirpa, dalyvavo vald. P. Gužas ir kareiviai savanoriai: Vincas Steponavičius, Stasys Butkus, Mikas Šliavauskas, Albinas Rauda, Romualdas Marcalis ir Pranas Plauska. Atvyko karo vald. Jonas Nistelis, kuris buvo paskirtas sargybos viršininku...

Aktorius Jack Lemon daugiau žinomas savo komedijomis, tačiau jis turėjo nemažai rimtų rolių. Iš kairės: Lemon vaidina filme "The Day Lincoln Was Shot", toliau jis filme "Days of Wine and Roses" ir paskutiniame nuotrauka iš filmo "Save the Tiger", kuris neseniai baigtas.

desnius, tiksliau Valstybės Tarybos ir Laikinosios Vyriausybės pranešimus. M. Slezevičius, kaip ministeris pirmininkas, ten pasakė puikią kalbą, nušviesdamas vyriausybės darbų eigą ir uždavinius. Lietuvos vidaus ir užsienio būklę, darbininkų ir mažumų reikalus. Tai buvo M. Slezevičiaus vyriausybės deklaracija. Ta konferencija tų laikų sąlygomis, lyg Lietuvos seimas, kuris reikė Lietuvos žmonių vėliavą. Toje konferencijoje buvo daug įvairių paklausimų į kuriuos atsakė vyriausybės vardu M. Slezevičius. Buvo priimtos ir rezoliucijos. Su dideliu entuziazmu ir iškalbingumu pasakyta ministerio pirmininko kalba labai gerai nuteikė konferencijos dalyvius ir M. Slezevičiaus vyriausybės darbai susilaukė pritarimo. Rašant apie Lietuvos valstybės atkūrimą arba apie M. Slezevičiaus gyvenimą ir asmenybę šitokio svarbaus ir labai reikšmingo įvykio negalima užmiršti. Apie 2-ją Valstybės konferenciją žr. J. Gliaudos apylinkę Mykolo

Pensijos vaikais

Social Security administracija, 1775 W. Ogden Ave., Chicagoje, praneša: Socialinės Apsaugos išmokėjimus dabar yra galima mokėti kai kuriems vaikais, kai senelis ar senelė miršta arba pradeda gauti socialinės apsaugos išmokėjimus. Norint gauti reikiamą, kad vaikai būtų gyvenęs su savo seneliu ar senele ir kad buvo jo ar jos išlaikomas. Išmokėjimai išmokami tiems išlaikomiems vaikais, kurių tėvai yra mirę arba yra nedarbingi.

su kuris laikas atspešdinti ir galima gauti knygų rinkinį

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA

Aleks. Ambrose knyga aprašanti paskutinį 90 (1860-1950) metų Chicago lietuvų gyvenimą ir jų atlikus darbus. 664 psl. Kaina \$8.00. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija.

Knygoje aprašyta pirmas Chicago atvažiuojant lietuvius, pirmos lietuvių kolonijos, jų suorganizavimas šalpos draugijos, statytos bažnyčios, įsteigti laikraščiai, kurių viso buvo 121, 41 teatro draugija, 48 pasaulietiški chorai, 9 bažnytiniai ir 314 veiksnių žmonių biografijos. Duoti dokumentuoti katalikiški, socialistiniai, laisvamaniški ir kitų organizacijų atlikti darbai, įsteigtos mokyklos, skaityklos, bankai ir kt.

Norintieji šią knygą įsigyti, prašomi parašyti čekį arba Money Orderį

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJOS DRAUGIJS
vardu ir pasiūsti:
1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

KNYGOS VAIKAMS IR JAUNIMUI

— Sek pasaka, mamytė, Apie senus laikus, Kai aitvarai ir laumės Skrajajo po laukus...
S. Petersonienė

Poezija ir pasakas yra vaikų mėgstami ne mažiau kaip žaidimai ar kryptavimai. Naujienose galima gauti šių perlių ir žemčiūgų mūsų mažiesiems bei jaunimui:

1. N. Butkienė, VELYKU PASAKOS, 32 psl., telpa 6 pasakos ir DVY-NUKĖS, 34 psl. su 8 apsakymėliais iš vaikų pasaulio. Abi gausiai iliustruotos. spalvotais viršeliais, kainuoja po 1 dol.
2. Vanda Frankienė-Vaitkevičienė, ŠOKOLADINIS KISKELIS, pasaka mažiesiems. Jūrėtės Eidukaitės iliustruota. Didelio formato, 24 psl., gražus leidinys. \$1.50.
3. A. Giedrius, MURKLYS, 24 apsakaitės vaikams. Dail. V. Siman-kevičiaus iliustruota, 130 psl., \$1.80.
4. Stasė Vanagaitė - Petersonienė, LAUMĖ DAUMĖ, 17 eilėraščių, kaip pasaku, apie paslaptingas laumes Tėvų Zemeje. Labai gražus leidinys, didelio formato, kietais viršeliais, gausiai dail. J. Kiburo iliustruota, 64 psl., kaina 5 dol.
5. Maironis JAUNOJI LIETUVA, poema. 118 psl., \$1.00.
6. Alfonsas Vambutas, TRYS SAKALAI, Liet. Mokytojų sąj. premijuota knyga. Joje originalūs apsakymai, padavimai, legendos, novelės. Dail. V. Stančiukaitės iliustracijos, 186 psl., kaina 2 dol.
7. Juozas Švaistas, ŠAUNUS PENKETUKAS, apsakaitės, kaip pasakos vaikams iš jų gyvenimo, svajonių ir žygių. Iliustruota dail. Z. Sodeikienės. Didelio formato, kietais viršeliais, puikus 77 psl. leidinys. \$3.00.
8. Jonas Valaitis, SENOVĖS LIETUVIŲ DIEVAI, mitologijos psmai Eiliuoti padavimai, legendos ir pasakos — kaip senovės lietuviai ir žemaičiai bendravo su savo dievais, 54 psl., \$1.00.

Vaikai mėgsta ir nori skaityti. Dėlto iš pat mažens yra daug lengviau juos įpratinti lietuviškai skaityti ir mylėti lietuvišką knygą. Jei tėvai išbalansuotų vaikams perkamas dovanas — pusę knygu, pusę žaislų — lietuviško auklėjimo rodyklė staiga pakiltų aukštyn.

NAUJIENOS,
1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

Nesenai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui

Ansambliai, chorai, grupės, užsakiusios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Vėliavai kylant į viršų buvo saliuuojama. Paskui visi draužės suuko: Valio! Lai gyvuoja nepriklausoma Lietuva!

Autorius savo knygoje duoda platų vaizdą Vilniaus būklės pačiame 1918 m. gale, aprašo vokiečių okupacinės kariuomenės pakrikimą, išvardino daug karininkų pavardėmis, kurie buvo atvykę į Vilnių savanoriais kurti ir organizuoti Lietuvos kariuomenę, kurie savo darbais kariuomenėje ir kovos lauke ypač buvo pragaręję Lietuvoje. Aprašo karininkų susirinkimus Vilniuje, kaip karininkų susirinkime M. Slezevičius kalbėjo, kaip M. Slezevičius buvo paskirtas diktatoriumi ir po vienos dienos atsakė diktatoriaus pareigų, kaip jam atsiskaičius, Valstybės Tarybos Aukštasis prezidentas pavedė sudaryti 2-ji Ministerių Kabineta. Duoti oficialių Valstybės Tarybos aktų tekstai, kuriais M. Slezevičiui buvo pavesta vadovauti Lietuvos vyriausybei. Duotas pilnas tekstas M. Slezevičiaus ir Rusecko parašyto atsisakimo — "į Lietuvos piliečius" — kuriuo buvo pašaukti savanoriai į Lietuvos kariuomenę tėvynę nuo priešų ginti.

Faktiniai Lietuvos kariuomenės organizavimas vyko Kaune, pradėtas 1919 m. sausio mėn. pačiomis pirmomis dienomis. Ministeris Pirmininkas M. Slezevičius laikė vienu iš svarbiausių vyriausybės darbų — suorganizuoti savo kariuomenę, kuri Lietuvą nuo priešų gintų. Vokiečiai jis nepasitikėjo. M. Slezevičius buvo faktinis kariuomenės organizatorius, palaikė nuolatinį ryšį su Kauno Komendantūra. Karo komendantas karn. J. Mikuckis turėjo M. Slezevičiui kasdien referuoti apie naujus savanorius, apie kariuomenės būklę ir apie Kauno įvykius. Pradžioje svarbiausias kariuomenės organizavimo centras buvo Kauno Karo Komendantūra. Greitai pavyko suorganizuoti 2-ą pėst. pulką, atskiras Komendantūros kuopas, gusarų du eskadronus. karo policijos kuopa.

Buvo nepaprastas laikotarpis. Kaune buvo didelė maišatis. Buvo daug valdžių; Lietuvos Vyriausybė su Kauno Komendantūra, Vokietijos Ar-

mijos General — Komando, komunistų — spartakių Soldatenrat, organizavosi lenkų P. O. W., kad prijungti Lietuvą prie Lenkijos. Pakrikę vokiečių kaeriai plėsdavo iš gyvenvietių turtą. Komendantūros karo policija tokius, jeigu spėdavo pagauti, areštuodavo. Po valandos, kitos Kauno Komendantūrą apsupdavo vokiečių kareiviai, ginkluoti šautuvais ir kulkosvaizdžiais. Išdavo iš komendantūros karn. J. Mikuckis su savo adjutantu karn. A. Novickiu, kuris buvo komendantui tokiais momentais vertė. Vokiečiai reikalavdavo atiduoti jiems jų kareivius. Po pasikalbėjimo būdavo atvesti vokiečiai iš daboklės, su protokolais perduodami vokiečiams, nes su vokiečiais buvo susitarimas patiems bausti savo kareivius už padarytus nusikaltimus. Po to vokiečiai grįždavo į savo kareivines.

Buvo susiorganizavusi nepriklausoma Bapų respublika, kuri neklaušė Lietuvos valdžios parėdymų. Jai Bapuose vadovavo lenkų organizacija P. O. W. Kauno Karo Komendantui nuvykęs į Bapus su karo policijos kareivių būriu, Bapų respublika buvo likviduota, nekurię tos respublikos valdžios nariai buvo areštuoti ir buvo pastatyta lietuviška valsčiaus valdyba.

Lietuvos kariuomenė augo. Savanoriai iš visos Lietuvos kasdien plaukė būriais. Kauno Karo Komendantūra trumpu laiku tapo žymi pajėga su vidaus priešais kovoti, tvarkai palaikyti ir realus ramstis Lietuvos Vyriausybei valdžios prestizui palaikyti.

Karininko J. Bobelio vadovaujama kuopa gražiai išsirikiavusi Kauno gatvėmis žygiuodavo. Šaligatviuose sustoję žmonės jiems plodavo, žiūrėdami į praeinančius, gražiai gretose žingsniuojančius Lietuvos kareivius, lietuviškai karišką dainą dainuojančius.

1919 m. gegužės mėn. 11 d. kariuomenės prieaika. Rotušės aikštėje buvo pastatytas specialus altorius. Vyskupas Pranciškus Karevičius atlaikė šv. mišias ir karis prisakindino. Prisaikdintos buvo visos Kauno igulos kariuomenės dalys. Po šv. mišių ir priesaikos buvo paradas, kuriam vadovavo gener. S. Žukauskas. Paradą priėmė respublikos prezidentas A. Smetona, dalyvaujant vyriausybės nariams. Vokiečių General — Komandos karininkų būrys ir alijantų kariški atstovai stebėjo praeinančius pro tribūną Lietuvos kariuomenės dalinius. Nauja uniforma aprenkti ir apmokyti batalijonai ir kuopos tvarkingai ir gražiai išsirikiavę, pražygiavo pro tribūną ir darė labai gerą įspūdį. Tai neužmiršamas vaizdas. Atrodė, lygi iš užburty senovės Lietuvos kunigaikščių pilių griuvėsių, atsikėlė iš amžino miego kareiviai, iš naujo atgimę, žygiuoja kariauti ir apginti Lietuvą nuo priešų.

Zmonės stovėdami šaligatviuose ir tai matydami, kai kurie iš jų šluostė džiaugsmo ašaras. Ir Mykolas Slezevičius galėjo džiaugtis, matydamas savo didelių pastangų ir darbo rezultatų.

Tai Lietuvos kariuomenės kūrimosi vaizdai, kurie labai tiktų J. Gliaudos knygai. Dėtyra gyvųjų liudiminkų karn. J. Karininkų ir kareivių, kurie tarnavo 1919 m. Kauno kariuomenėje ir galėtų atvaizduoti savo prisiminimuose to nepaprasto Lietuvos atgimimo laikotarpio įvykius. Buvęs Kauno Karo Komendantas adjutantas pulk. leitn. A. Novickis duoda panašius vaizdų aprašymą savo straipsnyje — "Atsiminimų žiupsnelis" — patalpintame monografijoje — "Mykolas Slezevičius" (psl. 318 - 327).

Autorius J. Gliauda savo knygoje neišryškino Antrosios Valsybės Konferencijos, kuri įvyko Kaune 1919 m. sausio mėn. 16 - 22 d., tik keliais žodžiais apie tai užsiminė (psl. 242). Ji 2-ji Valsybės Konferencija į kurią susirinko iš visos Lietuvos 187 rinkti atstovai, turėjo didelės reikšmės, atstautant Nepriklausomą Lietuvą. Ji nustatė gaires Lietuvos vidaus gyvenimo tvarkymui, žemės reformos reikalingumą ir pagrindus, papildė Valsybės Tarybą naujais nariais, aptarė steigiamojo seimo sušaukimo sąlygas ir

Slezevičiaus monografijoje, J. Butėno ir M. Mackevičiaus redaguotoje monografijoje (psl. 22 - 27). Dar išsamiau ir plačiau aprašyta apie tą konferenciją "Tėvynės Sarge" Nr. 2 - 3 1919 m. psl. 161 - 181). (Bus daugiau)

KNYGOS ANGLŲ KALBA

VISIT TO THE OCCUPIED LITHUANIA. Cikagietis išpūdzia okupuotą Lietuvos. 101 psl. Kaina \$1.00.

THE DARK. Piktantiškų ir intymų nuotykių romanai paimti iš gyvenimo. Lengvas stilius, gyva kalba, gražiai iliustruota. 90 psl. Kaina \$2.50.

Kristijonas Donelaitis, THE SEASONS. Klasinės poemos "Metai" poeto Jado Rasteno vertimas. Gražus leidinys, 127 psl. Kaina \$3.00.

Dr. Juozas B. Kondius, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai DLK V. auto brožuai, paliečiant to laiko Lietuvos valstybės ir jos kaimynų istoriją. 111 psl. Kaina \$3.06. Kietais viršeliais \$4.00.

Dauguma šių knygų yra tinkamos dovanos įvairioms progoms. Jas ir citas knygas galima įsigyti atsilankius i Naujienas arba atsiuntus čekį ar Money Orderį.

NAUJIENOS
1739 South Halsted Street, Chicago Ill. 60608

J. AUGUSTAITIS

ANTANAS SMETONA IR JO VEIKLA

154 pusl. knyga. Kaina \$1.50

Nei vienas žmogus, noris pažinti nepriklausomos Lietuvos ir Antano Smetonos valdymo laikotarpį, negalės apsieiti be J. Augustaičio paraštos studijos. Ši knyga būtina kiekvienam, norinčiam pažinti netolimą Lietuvos praeitį, Lietuvoje gyvenusieji ir Smetonos valdymo laikotarpį pažįstantieji žmonės tvirtina, kad J. Augustaitis teisingiausiai ir tiksliausiai aprašė ir įvertino Antano Smetonos veiklą.

J. Augustaičio knyga galima gauti "Naujienose" darbo valandomis. Kas negali užėiti i "Naujienas", tai prašomas persiusti \$1.50 čekį arba Money Orderį, pridėdant 20 c. persiuntimui paštu, tokiu adresu:

NAUJIENOS
1739 So. HALSTED STREET, CHICAGO, ILLINOIS 60608
Gavę pinigų, tuojau knygą pasiūsimė.

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirmia, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

6% PER ANNUM ON SAVINGS CERTIFICATES OF \$5,000, OR MORE 2 YEAR MATURITY.

5% UNIVEST TAUPYMO SĄSKAITOMS.

Taupymo Indėliai Apdrausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
1800 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608
VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.
Isteigta 1923 metais. Tel. 421-3070
Istaigos pietuose kimas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone MA 1-4100

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$7.50 per 3 months. In other USA localities \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per three months. Canada \$22.00 per year; other countries \$23.00 per year.	trims mėnesiams \$6.00 vienam mėnesiui \$2.00
Kanaadoje:	
metams \$22.00 pusei metų \$12.00 vienam mėnesiui \$3.00	
Užsieniuose:	
metams \$23.00 pusei metų \$13.00 vienam mėnesiui \$3.50	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiesčiuose:	
metams \$22.00 pusei metų \$12.00 trims mėnesiams \$7.00 vienam mėnesiui \$3.00	
Kitose JAV vietose:	
metams \$20.00 pusei metų \$11.00	
NAUJINIŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Seštadieniais — iki 12 val.	

Propagandai jau reikalinga propaganda

Rusų okupuotoje ir kelių komunistų valdomoje "tarybinėje" Lietuvoje policijos generolus paskelbė rašytojais, grafomanus padarė rašytojų sąjungos pareigūnais, o atkakliausius seklius padarė dienraščių korespondentais. Tie policininkai ir sekliai privarė tiek įvairiausias "literatūros", kad jau nebėra, kur jos dėti. Knygų sandėliai pilni, o žmonės jų neskaityti. Lietuviai noriai skaito gerą vertimą negu rašytojų paskelbtos čekisto Guzevičiaus "sukurtus" romanus.

Lietuviai prispaudintų romanų neskaityti, nes jie žino, jog tai yra gryniausia komunistinė propaganda. Tose knygos, apysakos ir poezijoje vaizduojami įvykiai ir išgyvenimai, kaip "jie turėtų būti", bet ne taip, kaip gyvenime yra. Romanai nevaizduoja paprastų žmonių skausmų, vargų, įžeidimų ir naujo pasaulio "statytojų" pasityčiojimų. Okupanto primesti "rašytojai" vaizduoja naujus ponus, partijos sekretorius, kolchozų prižiūrėtojus, iš miestų atsiųstus partinius varovus, lenktyniavimų organizatorius ir įvairiausių niekų pasakotojus. Toki dalykai žmonėms nepatinka. Jie panašius kūrinių neskaityti net ir tuo atveju, kai jie veltui jiems brukami. Lietuviai noriai skaito senų rusų rašytojų veikalus. Jiems patinka Tolstojus, Dostojevskis, kurie ir didelės nelaimės metu verčia skaitytoją pagalvoti apie svarbesnes problemas. Bet jiems niekas nepajėgia įkalbėti propagandos. Propagandinių knygų jie į rankas neima, nors jiems gražiausių dalykų komunistinė spauda, radijas ir televizija apie tokius rūšies makulatūrą pripasakoja.

Kad galėtų išvalyti knygų sandėlius, okupantai taujanantieji gizeliai sugalvojo įsteigti Grožinės literatūros propagandos biurą. Komunistinė valdžia pritarė tokiai idėjai ir paskyrė stambių pinigų biurui suorganizuoti ir propagandai vesti. Komunistai neskuba su reikalingais pagerinimais ir lengvatomis, bet jie niekad pinigų nesigalėjo propagandai. Leninas, naudodamas stambias vokiečių generalinio štabo sumas, grynų gryniausia propaganda įtikino Rusijos darbininkus, kad jų vadovaujama vyriausybė padės Rusijos darbininkams, bet netrukus jie įsitikino, jog tai buvo didžiausia apgaulė. Rusijos darbininkas sunkiai gyveno caro laikais, dar sunkesnė jo padėtis tapo komunistų valdymo laikotarpiu. Valdžia paskyrė pinigų "grožinės literatūros" biurui, o to biuro vedėju paskyrė Feliksą Jakubauską.

Iš pirmų Jakubausko pareiškimų paaiškėjo, kad ta

pačia liga serga ne tik "tarybinės" Lietuvos "grožinė literatūra". Latvijos ir Baltgudijos knygų sandėliai rengeši plyšti, jeigu nebus imtasi priemonių toms knygoms platinti. Jakubauskas tvirtina, kad "grožinės literatūros" liga buvo aptarta ir pačioje Maskvoje, kuri taip pat nenori laikyti atmuštų knygų sandėliuose. Ten prieita įsitikinimo, kad tai "literatūrai" reikalinga daugiau propagandos. Latvijoje komunistinės literatūros privaryta žymiai daugiau, negu "tarybinėje" Lietuvoje. Minėtų kraštų valdovai nežino, kur tas knygas dėti, todėl ir nutarė įsteigti propagandos biurą grožinei literatūrai.

Jakubauskas iškėlė ir antrą "tarybinės" Lietuvos gyvenimo plyšį. Iki šio meto visi manė, kad "liaudies rašytojo" titulus apkabinėti rašytojai visą laiką gyveno, dirbo ir rašė apie tą lietuvišką liaudį, bet paaiškėjo, jog tai yra didelė netiesa. Dabartinėje Lietuvoje tie "liaudies rašytojai" yra visiškai atskirti nuo liaudies. Jie rašo apie lietuviškų kolchozų gyvenimą, visiškai su juo nesuspajinę. Jakubausko vadovaujamas propagandos biuras bandys tą plyšį sumažinti, Vilniuje sėdinčius ir rašančius rašytojus jis įsipareigo išvežti į kaimus, ten juos palaukinti ir duoti jiems progos pamatyti lietuviško kolchozo gyvenimą.

Jakubauskas norėtų, kad kaiman išvežti rašytojai arčiau susipažintų ir išsikaltėtų su kolchozininkais, tikrais sovietų imperijos vergais. Išvežti rašytojai bandys tai padaryti, bet kažki ar jiems pavyks. Pradžioje Vilniuje suorganizuoti "liaudies šokėjai" bandė vykti į kaimus ir linksminti žemės netekusius ūkininkus, bet jie nesilinksmo. Jie ne tik nesigrožėjo atvykusiais pakeltojais, bet kartais jiems kelnes pakirpdavo, kai jie grįždavo į Vilnių. Naujas savo pareigas Jakubauskas šitaip aptaria:

"Neseniai Maskvoje įvykusiame sąjunginės Grožinės literatūros propagandos biuro tarybos plenumo dauguma kalbėtojų pageidavo, kad rašytojai, nuvykę į kolkius ir didžiulias statybas, pabuvotų ten ilgesnį laiką, susipažintų su darbininkų gyvenimu ir savo įspūdžius paskelbtų spaudoje. Vienur rašytojus "užverčia" susitikimais, pokalbiais, autografų prašytojais, kitur dėl laiko stokos ar nepakankamo pasirušimo tokie renginiai praeina blankiau. Man atrodė, kad, nuvykęs į rajoną nė vienas rašytojas nevensia susitikti su įvairia auditorija, aplankyti kolkių, žymesnes ar gražesnes apylinkės vietas, pasikalbėti su žmonėmis. Bendravimas su rašytojais turi tapti neatskiriamu mūsų kultūros dalimi. Toks bendravimas naudingas abiem pusėm — tiek skaitytojams, tiek rašytojams. Biuras koordinuos rašytojų išvykas taip, kad susitikimai su visuomene vyktų įvairiose, o ne visose pačiose respublikos vietose". (Literatūra ir menas, 1973 m. vas. 17 d., 2 psl.)

Jakubauskas mano, kad rašytojų pavejojimas po kolchozų padės sandėliuose gulinti propagandą parduoti. Jeigu rašytojai galėtų laisvai po kraštą pavažinėti, jeigu jie galėtų policijos nesaugomi su vergijon patekusių kaimiečių išsikalbėti; jeigu vėliau tuos pasikalbėjimus, įvilkę į literatūros formą, galėtų laisvai savo reportažuose išdėstyti; jeigu tie reportažai be cenzoriaus būtų atspausdinti, tai tada gal vieną kitą knygą galėtų ir parduoti. Bet kol rašytojų bus tikti okupanto įrankis, kol jis bus verčiamas rašyti tikti pagal partinę liniją, tai joki propagandos biurai nepadės. Lietuviš kaimietis literatūrą nuo propagandos atskiria. Jakubauskas bereikalingai leis naują pinigų sumą, komunistinės propagandos literatūra jis nepavers. Lietuviš neskaityti jos iki šio meto, neskaityti ir ateityje.

P. INDREIKA

ATGYJA KU-KLUX-KLANAS

Apie Ku-Klux-Klano organizaciją beveik kiekvienas Amerikos gyventojas yra girdėjęs nemažai įvairių pasakojimų ir legendų, o Ku-Klux-Klano vardas kai kuriems gyventojų sluoksniams yra įvares ir mirtinos baimės ir net praliejęs kraujo. Šis keistas skambas vardas yra išvedamas iš kelių kalbos žodžių, kuris reiškia žemė arba vienos kilmės gimines ir visus paliktus. Keli klanai, susijungę valtybeje, turėjo vadovaujamą vadinamą, nelyginant senovės Lietuvos bajorijos luomas.

Klanų valdymo sistema plačiai buvo išplitusi Arhijoje ir Skotijoje ir buvo panaikinta tik 18 amž. viduryje; mat šios kraštus valdant anglais buvo lengva per klanus valdyti pavergtus žmones, nes klanai, gaudami vairs privilegijas, pataikaudavo savo duondavimus. Panašiai elgėsi ir Lietuvos okupantai, suradami nemažai sau pataikūnų.

Užsitęsęs nuo 12 amžiaus iki 1922 m. Airijos okupacija daugelį airių vertė emigruoti į svetimus kraštus, o ypač į Ameriką, kurie jie kartu atsinešė ir savo papročius — klanų santvarką.

Po Amerikos pilietinio karo, paleidus negrus iš vergijos, daugelis buvusių pietiečių armijos karininkų, nebeturėdami ką veikti, pramogos reikalui 1865 m. Tennesse valstijoje įsteigė Ku-Klux-Klano organizaciją. Ji labai greitai įgijo politinį atspalvį — stengiamosi sudėmoraliuoti į laisvę paleistuosius negrus, kurie įgiję laisvę, pradėjo kerštauti buvusiems savo ponams.

Norėdami sudaryti didesnę įtaką ar įspūdį gyventojų tarpe, Ku-Klux-Klano nariai prie šio vardo dar prikėrė graikišką žodį — "kuklos" raišas, į kurį patekęs vargiai gyvas beistrūks, ir kartu sugalvodami keistas apeigas: kryžiaus deginimą, siaubingas kaukes ir apsiaustus, kad tik daugiau baimės įvairius, verčiant juoduokis atsiskirti lygių teisių siekimo su baltaisiais.

K. K. K. nariams pridarius visokių neleistinų ir nusikalstamų darbų bei kraujo praliejimo, ta organizacija buvo 1871 m. uždaryta. Bet I pasaulinio karo metu, t. y. 1915 m. ši organizacija vėl atgijo, prisidėgusi kitu tikslu — kaip protestantų fraternalinė organizacija — kovai su katalikais, žydais ir Rytų Europos imigrantais. Sako veikia K.K.K. dabar nukreipė į pramoningus rajonus, kur kūrėsi naujieji, ateiviai ieškodami darbo. Čia savo veiklą jie rado labai palankią dirva.

grūdami naujus ateivius į sunkiausius darbus, o šiems nemokant anglų kalbos dažnai prikerdami pajukos žodžius "Honkey", "Polak", "Lugan" ir pn. Nuo jų yra nukentėjęs ir nevienas senosios kartos ateivis lietuvis, ypač nuo K.K.K. bosų. Dar ir naujesiems ateiviams-tremtiniams čia atvykus, šis grubus elgeys buvo kartais jaučiamas, bet susidūrus su aukštesnio išsilavinimo imigrantais pradėjo nykti ir paskutiniu metu jau nebejauciamas.

Kukluxkano įtaka buvo jūntama ne tik imonėse, bet ir kasdieniniame gyvenime, ypač kokių nors pareigūnų rinkimuose, nes jie sugebėdavo pastatyti ultimatyvinių reikalavimų — balsuoti tik už jų siūlomą kandidatą — jei nebaluos, neteksi darbą.

Jų negatyvi veikla stipriai buvo jaučiama ir Čikagos pašonėje esančiame pramoningame Calumet rajone, Indianoje, kur turėjo pasistatę puikius rūmus, vadinamus "Labor Temple", iš kurių plaukdavo visi nurodymai kaip reikia elgtis su tautinių mažumų darbininkais ar nepalankiais politikais. Tik iškilus narių tarpe nesuvaldomai korupcijai ir kitiems kriminaliniams nusikaltimams jie buvo 1920 m. uždaryti.

Šiandien vėl pasirodo šios organizacijos atgijimo ženklai. Tik pastebėkite — važiuodami puikiais Indianos vieškeliais ant kururuzų laukuose paskendusiu daržinių, paslaptingus trijų raidžių ženklus, o mažesniuose miesteliuose sustoję poilsui — išvysite lange įrašą — TWAK (Trade with a Klansman), o ką nors perkant dar gausite priedo ir plunksnakotį su K.K.K. insignijomis. Paklausus, ką tai reiškia, gausite atsakymą, kad tai dovana nuo K.K.K. organizacijos, o jei norėsite pridės dar ir literatūros, raginančios baltųjų žmogų pabusti prieš Juodųjų Panterų ar komunistų gresiantį pavojų. Čia jų vyriausias vadas — Didysis Dragonas (Aitvaras) — William Chaney nedviprasmiškai sako, kad bet kokia propaganda, įtaigojanti žmogų iš tarti žodį "klan", yra gera. O Ku-Klux-Klano dabartinės sąlygose esąs ledų kalnas pasinėres po vandeniu ir reikalui ištikus, jis esą išnirtų "pražydedamas vaivorykštės spalvomis".

K.K.K. pasėtos neapykantos sėklos kitos rasės žmonėms, tautinių grupių imigrantams, katalikams ir žydams yra gliaulį įlemdusio šaknis mūsų šalyje visuomenėje. Pavyzdžių toli nereikėtų ieškoti. Tik atsiminkime John F. Kennedy prezidentinius

rinkimus. Tada spaudoje netrūko karikatūrų, vaizduojančių kaip popiežiška tiara bandoma uždėti ant Amerikos Laisvės statulos galvos ir pn. Netruksta pavyzdžių ir šiandieninėje R. Nixono administracijoje — kiek yra katalikų Aukščiausiam Teisme, Pentagono, universitetų administracijoje ar stambiųjų pramonės įmonių, bei unių direktorių kėdėse? Kiek triukšmo ir ašarų išlieta, kai federalinė valdžia pasiūlė paramą katalikiškoms mokykloms. Apollo astronautams net iškelta teisme byla, kodėl mėnulyje nusiileidę perskaitė ištrauką iš biblijos apie pasaulio tvėrimą ir t. t.

Atsakymo gal reikėtų ieškoti pirmųjų Amerikos kolonistų tarpe, kurie buvo anglo-saksai ir visi protestantai, nekenčią kity įsitikinimų žmonių. Jie čia atvykę tuojau pasistengė sudaryti savąjį klaną — WASP (White Anglo-Saxon Protestant), pasiglemždami šiame kontinente primato teisę. Istorinės knygos labai gražiai ir griauzdiai aprašo pirmųjų kolonistų atvykimą laivu "Mayflower", įsikūrimo vargus, kentėtą nepriklių ir broliškumą su indėnais... Vėlesni jų klanu palikuonys, kad ir būdami gryno kraujo protestantai, vis dėlto įrašė į konstituciją, kad "America as a nation that guaranties religious freedom and equality to every citizen regardless of race, color or creed". Konstitucijai įrašai visada gražiai skamba, bet besiknaistoje po istoriją, užtinkame, kad 1840 m. riaušėse prieš katalikus buvo sugriauta 12 bažnyčių, išžudyta seselių, sudėginta vyskupo rezidencija ir 120 katalikų airių namų, tai byloja G. Myers "History of Bigotry in the United States" arba Ray A. Billington "The Protestant Crusade". Juodasis žmogus susiorganizavo į — National Association for the Advancement of colored People — (NAACP), žydai į "The American Jewish Congress — (AJC), na, o lietuviai į Lietuvos Bendruomenę... ir kitas organizacijas, tik katalikai tebesivadovauja universalinės nuolaidumo idėjos atgyvenomis.

"NAUJIENOS" KLEKVIENO

DARBO ŽMOGAUS

DRAUGAS IR BICIUOLIS

DR. MARTYNAS ANYSAS

KOVA DEL KLAIPĖDOS

Gubernatoriaus Jono Navako laikotarpis II — dalis

Šekandį dieną 12 val. ministeris pirmininkas mus primė ministerių tarybos rūmuose. Daukanto gatvėje. Pasitarime dalyvavo ir ministerių tarybos generalinis sekretorius Mašalaitis.

Išsklėmė didelį kaulių perteklių krašte, južemąsias kainas ir dabartiniu metu už kiekvieną parduodamą kaulę nutraukiamas 5 — litas "Maisto Akc. B-vc's" akcijoms apmokėti. Konkrečiai pasiūlyme: 1. padidinti Klaipėdos krašte užperkamu kaulių kontingentą. 2. tuojau paimti virš kontingento apie 5.000 kaulių, kad sumažinus didelį kaulių perteklių krašte. 3. kiek padidinti kaulių kainas. 4. Jeigu tai absoliučiai neįmanoma, tai dabartiniame krizės laikotarpiu bent neimti kalbamus 5 litus akcijoms apmokėti.

TŪBELIS ATSIKALO PADIDINTI KIAULIŲ KONTINGENTĄ IR DUOTI DIREKTORIJAI LEDIMĄ KIAULIŲ EKSPORTUOTI

Vėl pradėjo Tūbelis kalbėti ir taikė jau dažnai išmėgintą metodą "taiką užmušti", delegacijas nuolaidinti ir galiausiai dėl laiko

stokos pabaigti pasikalbėjimą. Smulkiai paaiškino mums žinomus eksporto sunkumus, Vokietijos rinkos uždarymą ir Anglijoje įvestus kontingentus, kurie išsėję net mažesni už ankstyvesnius, nes juos nustatant paimtas vidurkis iš ankstyvesnių metų, kai Lietuva Anglijon mažiau eksportavusi negu dabar.

Ar šitas Tūbelio aiškinimas buvo pamatuotas, negalėjome nustatyti, nes pasitarimai bei derybos ejo per Maisto atstovą Londone arba per Lietuvos Pasiuntinybę ten pat, o patys kontingentai nebuvo skelbiami, buvo laikomi paslaptje. Taip pat nebuvo skelbiamos kainos, kurios Anglijoje gaunamos, nes buvo aiškina, jog jas negalima skelbti viešumai. Dėlto tai negalima daryti, nebuvo paaiškina.

Panaudojęs momentą, kai Tūbelis paaiškė, kiek sustoję, prastariau:

"Pone pirmininke, jeigu Tamstai ir Maistui negalima išgauti didesnio kontingento Anglijoje ir padidinti eksportą, prašau duoti direktorijai įgaliojimą pačiai išskoti rinkų ir eksportuoti".

"O kurgi ir kaip?" — kaip iš miego pabudęs ir nustebejęs klausė Tūbelis.

"Paaiškėjus, kad Anglijon daugiau išvežti negalima, prašau direktorijai duoti leidimą užsiimti eksportu į Vokietiją. Mums yra padarytas konkretus pasiūlymas pirkti kaulių tiesiog iš ūkininkų, apilenkiant centro vyriausybę ir "Maistą". Tai gal neumanininkai nori pradėti

prekiauti", pikta šypsena pertraukė ministris pirmininkas.

"Šita eksporto galimybė neturi nėko bendro su neumanininkais ir jų veikimu. Arestuotieji neumanininkai dar sėdi Kaune už grotų. Tai yra vokiečių importeriai, kurie tam tikrais atsitikimais, esant gyvam militariniam pareikalavimui Vokietijoje, perka žemės ūkio produktus užsienyje, apilenkiant pačią vyriausybę ir jeigu reikala ir svetimą vyriausybę, visai nežūrinį kontingentus".

"Negalimas daiktas", suriko Tūbelis, "dabartiniu metu viskas eina per vyriausybę".

"Visgi yra atsitikimų, kad dabartiniu laikotarpiu tam tikros vokiečių įstaigos perka gyvulių ir kaulių iš įvairių kraštų, nebojant viešų kontingentinių suvaržymų", atsakiau.

"Tai neperka, tai turbūt jems dovanoja", pirmininkas pradėjo karščiuoti.

"Drįstame pasakyti, kad jėms niekas nedovanoja, bet pirkejai moka grynais pinigais", atsakiau.

Išimėsi ir diskusijas ir kiti direktorijos nariai. Matydami, kad Tūbelis reikalo nežino arba nenori žinoti, jam taip paaiškino:

"Dabartiniu metu Vokietijoje eina didelio masto apsiginklavimas, didinama kariuomenė, darbo tarnyba, jaunimo organizacijos. Nepaslapsti, kad maisto atžvilgiu Vokietijoje tam tikrais momentais gana sunku. Tuomet kariuomenės reika-

lams vokiečių agentai užperka kaulių ir gyvulių, apmoka grynais pinigais ir jas laivais veža į Vokietiją. Neseniai yra pastatytos net didelės skerdyklos nekūrose Baltijos jūros ostuose. Apie tai savo laiku buvo painformuota ir užsienių reikalų ministerija. Direktoriai patikimi kaulių eksporteriai; neturį nieko bendro su dabartiniu Neumano judėjimu, yra užmezgę ryšių su vokiečių užpirkėjais ir ten išaiškinę, kad toks pripulbamas užpirkimas yra įmanomas, bet jis turi eiti oficialiai per direktoriją. Esant dabartiniams santykiams, tarimasis su pačiu centru vyriausybę neįmanomas. Supirkimas turi vykti laisvai, be "Maisto" ir "Lietuvos Eksporto" dalyvavimo tame biznyje. Kaina būtų išmokama ūkininkams grynais pinigais parduodant gyvulius".

Tai būtų efektyvi pagalba Klaipėdos krašto kaulių ūkiui, neapsunkinant centro vyriausybės kontingentų, kurie, kaip iš pasitarimų suprantame, yra labai maži ir nėra vilties juos padidinti", užakcentavo visi direktorijos nariai.

Ministeris pirmininkas tiesiog išsigančęs sėdėjo savo kėdėje. Iš jo veido matėsi, jog jis direktorijos bandymą įsiveržti į šitą, per ilgus metus iškovotą Maisto monopolį žiūrėjo tiesiog kaip į blasfemiją. Visas jėgas įtempęs jis pradėjo aiškinti, koki nepaprastą plusą Lietuvos ūkis pasiekęs, kai į vienas rankas buvo sujungtas visas eksportas ir kad tokiu būdu negalima jį vėl dalinti. Nors jis nepaprastai įvertinęs di-

rektorijos pastangas pagyvinči eksportą, bet jis ir Maistas joki būdu negalys sutikti su direktorijos pasiūlymu įsijungti į eksportą, tuo labiau, kad ateityje vėl gali būti direktorijų, su kuriomis vėl gali būti nesusipratimų.

Ministerių pirmininkui taip aiškinant, pamažu nusmuko visų direktorijos narių ūpās. Ypatingai jai išmigo paskutinis sakinys apie ev. priėgimą direktorijai, nors gubernatoriaus Navakas pakartotinai aiškino, kad *niekuomet nebus centro vyriausybė priešingos direktorijos*

DIREKTORIJA GRASINO ATSIŠTATYDINTI

Iš karto įkaitęs pašoko Grigaitis ir suriko: "Pone pirmininke, manau, kad direktorija jau neberekalvinga. Visur tik girdime: negalima, neįmanoma. Visi mūsų pasiūlymai atmetami, net šaukiama į pagalbą buvusią Boettcherio direktoriją, kai gubernatoriaus Navakas pakartotinai pareiškė, kad tokiuos direktorijos ūfekuomet nebebus. Sugrįžęs Klaipėdon apgalvosiu, ar dar yra tikslo likti direktorijoje. Ir Butkeraifis pradėjo mormėti: "Tokiomis sąlygomis ir aš nenoriu likti automatinėje valdyje".

Visai nustebejęs pirmininkas žiūrį į Brūvelaitį, ką jis pasakys. "Sugrįžęs Klaipėdon aš irgi rimtai apgalvosiu, ar ne įteikti gubernatoriui atsisistatydinimą. — pareiškė Brūvelaitis. Man irgi atrodė, kad tokiomis apysojomis nebėra tikslo ilgiau likti direktorijoje". (Bus daugiau)

PR 8-3229

DR. ANNA BALIUNAS

AKIU, ASU, NOSIES
IR GERKLES LIGOS
2858 W. 63rd Street
Valandos pagal susitarimą
Rez. tel. 239-4683

DR. K. G. BALUKAS

AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Pirma ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepias skambinti 374-8012

Tel.: Prospect 8-1717

DR. S. BIEZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
val. kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
tiksliai antradieniais ir penktadieniais.
Tretadi. ir sekmadi. ofisų uždarytas.
Res. 2341 WEST 64th PLACE
Phone: REPUBLIC 7-7868

DR. C. K. BOBELIS

INKSTŲ IR ŠLAPUMŲ TAKŲ
CHIRURGIJA
Telf. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT ST.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
3534 WEST 71st STREET
Ofisai: HEMLOCK 4-5849
Rezid. 388-7233

DR. W. EISIN EISINAS

AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
4132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepias, skambinti MI 3-0001

DR. NINA KRAUČELIŲ

AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. KEDZIE AVE.
Telf. WA 5-2670
Neatsiliepias — skambinti
471-0225
Valandos pagal susitarimą.

DR. J. MESKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais,
ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 3 iki 7 val. popiet.
Šeštadieniais nuo 9 iki 11 val.
ryto tik susitarus.
Tretadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta tret.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PŪSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val. antradi. nuo 1-4 po pietų,
ketvirtadi. nuo 5-7 val. vak.
Ofisų telf.: 776-2880
Naujas rez. telf.: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisai 2750 West 71st St.
Tel.: 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sekmadieniais ir tretadieniais
uždaryta.

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofisai: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradi., tretadienį
ir penktadienį 2-4 val. vak. Šeštadienį
ir sekmadienį 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofisų telf.: HEMLOCK 4-2123
Rezid. telf.: GIBSON 8-6195
Pirma ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telf. HE 4-2123.
Jei neatsiliepias, tai telf. GI 8-6195.

P. SILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDOS-PROTEZISTAS
Aparatai — Protezai, Med. Bandžiai.
Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telf.: Prospect 6-5084

BIZNINIAI, KURIE GARBINASI

"NAUJENOSE" — TURĖ GERIAUSIA
PASISEKIMĄ BIZNYJE

VLADAS MINGELA

ST. BUTKAUS ŠAULIŲ SUSIRINKIMAS

Dideli darbai laukia mūsų

Kiekvienas tauta nori būti pirmutinė — pirma. Tai yra kilnios lenktynės. Stenkis, kad tavo tauta būtų pirmoji pasaulyje. Vladas Pūtvyas

Praeitą vasario 25 d. Detroito Lietuvių namuose įvyko gausus St. Butkaus šaulių kuopos metinis susirinkimas. Tačiau jis turėjo būti dar gausesnis.

Salė gražiai papuošta, vėliavomis ir orumu išdabinta. Susirinkimą atidarė kuopos ir visos šaulių Sąjungos pirm. Vincas Tamošiūnas. Prie prezid. stalo buvo pakviesti valdybos nariai ir sekėjų pirmininkai.

Įžanginiais žodžiais pirmininkas V. Tamošiūnas priminė, kad mes šauliai turime daugiau dirbti, daugiau aukotis, nes: Kiek darbų dar neužbaigtų, kiek ištiesių rankų j mus? Ir kokios trągimai skandžios aukos: — abiejų Brązinskių kancios, Kudirkos ir Kalanto skaudi tragedija. Šie ugnimi degę gyvieji istoriniai įvykiai juk daug ką pasako... Taip pat reikalauja darbų ir aukos iš mūsų.

Paminėjo kuopos atliktus darbus. Jų buvo 1971 ir 1972 m. nemažai atlikta... 1972 m. pavasarį (IV.9) buvo pakviesta Grandinė iš Klivelando. Tai buvo didinga mūsų judraus, nuostabiai gražaus tautinio meno — sokių demonstracija. Daug darbo, nemaža ryžto, nemažiau savo malonumų atsiskakymo, bet didingas sokių koncertas sutraukė apie 800 svečių.

Mūsų kuopon susitelkė net 18 jaunuolių. Jūs sutraukė ir suvilijo šaudymo sporto sekcijos laimėjimai ne tik mūsų lietuvių plačiajame rate, bet ir amerikiečių tarpe. Mičigano valstybėje St. Butkaus kuopos taktieji šauliai, sekcijos pirmininko Vlado Simučio vadovaujami, iškopė ir pirmąsias vietas. Štai mūsų kuopos šaulių Leonavičių šeima. Pzv. Viktorija Leonavičiūtė (15-kos

metų) 22 kalibro šautuvų šaudyme iš 100 galimų gulom laimi 98 taškus. Šaulės Viktorijos tėvai irgi pirmaujantieji šauliai. Iš vyrų aukščiausio laipsnio (šaudymo sporte), ir didelių laimėjimų, daug medalių yra laimėję Šeputa ir Jonas Šostakas. Jie visame Michigane laimi šaudymo varžybose II ir III vietas. Yra laimėję ir I vietą. Šauliai Šostakas ir Šeputa yra maždaug vienodo lygio: kartais vienas jų pakopia aukščiau, o kitą kartą kitas.

Motėrų sekcija
Dvejus metus labai uoliai ir, sakyčiau, su pasišventimu St. Butkaus kuopoj veikė Motėrų sekcijos vadovė Bronė Selenienė. Jos rūpesčių seniau buvo paruošta įvairių renginių ir išvykų. Viena tokių išvykų jos buvo suruošta prie mūsų Dainavos, pas šaulius Vasiulius, jų gražiame žaliuojančiame ūkyje. Ten buvo suruošta vaisės, pietis. Kvapiame ore, saulės atokaitoje St. Butkaus šaulių kuopos šauliai ir šaulės ir jų svečiai šia dieną poilsiaavo. Čia jau nuopelnas Motėrų sekcijos, vadovės Br. Selenienės. Kiek buvo parengimų! Visur prireikė šeiminkų, moteriškų rankų, šauliškos švelnios sielos ir sumanuso proto. Prisimintinas Klaipeidos prisijungimo prie Lietuvos 50 metų minėjimas. Gražu kai Detroitu ramovėnai, birutietės, — daugelį švenčių ir minėjimų organizuoja, jas švenčia ir praleidžia kartu. Savanorių-kūrėjų turime nedaug. Šauliai kiek galėdami jiems padeda. Visur vienybė, bendravimas, tėvynės meilė ir nepriklausomybės kovų neužmirštini laikai mus lydi kartu.

Anksčiau St. Butkaus kuopoje reikėsi š. Kunigunda Kodatinė, vėliau virš 2-ųjų metų Motėrų šaulių vadove buvo Lidija Mingelienė; virš dviejų metų tose pareigose uoliai reikėsi Bronė Selenienė; ir šiame metiniame susirinkime, jai atsiskakus, buvo išrinkta Motėrų vadove Emilija Kutkienė.

Vasario 16 gimnazijos rėmėjų būreliui:
Šiuo metu turime 3. Pirmam vadovauja ir surenka bei išsuncia pinigų Pelikšas Blaudzys ir antram bei tretiam Juozas Murinas. Tai labai kruopštūs ir uolūs šauliško darbo žuoliai. Labai drausmingi. Štai F. Blaudzys St. Butkaus kuopos raštine aprūpina visa raštines medžiagą: knygomis, popieriu, vokais ir t. t. Minėti šauliai labai sąžiningi: laiku surenka pinigų ir laiku išsuncia Vokietijon, žodžiu laikrodiniu tikslumu skuba atsiskaityti. Visa kuopa jiems dėkoja. Juos matome dažnai įvairiuose šauliškuose rengimuose apkrautas darbais.

St. Butkaus šauliai ir Lietuvių Kultūros Klubas
Detroito L. K. K. sausio mėn. sulaukė 20 metų kultūrinį darbų sukakties. Šiemet kovo 18 d. šioji didelė šventė bus minima Tarptautinio Instituto salėje. Šios institucijos dirbamas didžiai vertingas kultūrinis darbas. Prie LKK darbų prisideda šaulės Stefa Kaunelienė, Vincas Tamošiūnas, Juozas Augaitis, Jurgis Būblys, ir nuo 1953 m. pradžios LKK veikia Lidija ir Vladas Mingelai — jie visi St. Butkaus kuopos šauliai.

LKK kasmet kartu su amerikiečiais, ruošia plataus masto muges. Kasmet Tarptautinio Instituto matome ir lietuvišką kletelę. — joje lietuviai įrengia savo meno — tautodailės parodą. Tarptautinėje mugėje kasmet dalyvauja apie 30 įvairių tautų. Amerikiečiai tokias jomarkines, judrias, įvairiais garsais skambancias, spalvingas muges mėgsta. Per savaitę pereina virš 16,000 žmonių žiūrovų. Gerai, kad ir čia šauliai prisideda. Šiuo metu tikrai daug

reikiasi LKK veikloje š. Stefa Kaunelienė ir Vincas Tamošiūnas.

Tarptautinio Instituto didžiojo salė

įrengta apie 40 įvairių tautų parodinių vitrinų — langų. Ten įrengiamos tautų arba tautos charakterizuojančios mažytės bet ryškios meno, mokslo, istorijos, spaudos, muzikos, tautodailės parodėlės. Jos keičiamos 2-3 sykius metuose. Pirmame darbu dešimtmetyje daugiausia tą meno lietuvišką langą puošė, daug laiko aukėjo, ieškojo iš ko skolinti tautodailės deimantūkių LKK buvusį pirmininką ir garbės narę Rožę Bilaitis. Prisdėdavo Marie Butkauskienė (mirusi), Catherine Stokus (irgi mirusi). Antrame LKK veiklos dešimtmetyje įsijungė prie parodų ruošimo, priėmė lietuviškos kletelės meno išdabavimo agron. š. Jurgis Baublys. Jau kiek metų dėjo savo kūrybines — menines pastabas lietuvišką meno vitriną puošti, sakyčiau, nepakeičiamas tos srities mokyvas ir specialistas, St. Butkaus kuopos šaulys, Jurgis Baublys. Padėka ir garbė jam priklauso! Jis neužmirštinas.

Lietuviški meno lobiai centrinėje Detroito bibliotekoje
1972 m. lapkričio 29 d. iki 1973 m. sausio 14 d. centrinėje bibliotekoje St. Butkaus kuopos šauliai, kartu su LKK, didžiojoje miesto bibliotekoje turėjo 9 didžiulius langus. Visi šie 9 langai buvo prikrauti Lietuva iškeliančiais meno — tautodailės lobiais. Amerikos didžioji spauda dažnai minėjo šią parodą. Daugybė lietuvių, o ypač šaulių prieš šios parodos įrengimo yra prisidėję. Tačiau daugiausia organizacinių darbų atliko š. Stefa Kaunelienė ir LŠST c. v. pirm. (ir St. Butkaus š. kp. pirmininkas) Vincas Tamošiūnas. Šią parodą ruošė 3 draugijos: St. Butkaus šaulių k., LKK ir LB Detroito apylinkė savo globa šį triumviratą. Labiau sustiprino. Amerikiečiai savo spaudoj dažnai minėjo "Lithuania" vardą. Tūkstantiniai studentai iš Wayne u-to ją aplankė; stebėjosi Lietuvos kultūros lobingumu. Gana daug joje lankėsi ir lietuvių, ypač atidarymo dieną: 1972.XI. 29 d. vakare.

(Bus daugiau)

BOSTON, MASS.

Svarbus pranešimas

Pranešama visiems SLA 308 kuopos nariams, kad 1973 metų kovo mėnesio 25 dieną 3 valandą po pietų Liet. Pil. Klube, So. Bostone, šaukiamas SLA 308 kuopos visuotinis narių susirinkimas.

Šiame susirinkime visiems SLA 308 kp. nariams bus išdalyti dividendų čekiai, kuriuos priimtų SLA Centras. Todėl visų narių dalyvavimas būtinas, nes atskirų pranešimų ir čekių siuntimo j namus nebus. Turi atsiminti asmeniškai iš fin. sek. P. Jancausko. Kartu galėsite užsimokėti ir savo apdraudos mokėsius, kad nebūtumėt suspenduoti.

Taip pat bus renkama nauja kuopos valdyba 1973 metams. Bus pranešta apie įvykusį SLA Seimą Floridoje, taipgi bus visi nariai informuoti apie būsimą SLA Seimą Bostone, kuris įvyks 1974 m. liepos 1 dieną. Taip pat bus informacija visiems SLA nariams žinotina apie dabartinį naujų narių prirašimą labai geromis nupigintomis sąlygomis.

Visa tai sužinosite dalyvaudami kovo 25 d. SLA 308 kuopos narių susirinkime. Atvykdami atsimokėkite ir savo šeimos narius, nes tai mūsų garbinga organizacija.

SLA išlaikykime visi lietuviai taip, kaip mums paliko pirmieji jo įkūrėjai. Tęskime ir toliau, kad SLA išaugtų jaunas ir stiprus lietuviško jaunimo rankose. Antanas Andrušionis, 308 kp. pirm. So. Bostone

ROCKFORD, ILL.

Ir vėl mirtis

Ilgai sirgęs mirė Viliamas Labunskas, sulaukęs 81 metus. Gimė ir augo Lietuvoje, atvyko į šią pagarsėjusią šalį Ameriką būdamas jaunas, sveikas, raundonveidis, dorai išauklėtas lietuvis motinos ūke. Gavo darbą National Lock Co., įsigijo gerą vardą. Susipažino su lietuviu Katriute, tik ką atvykusia iš Lietuvos dora mergaite sukūrė šeimyninį gyvenimą. Gražiai gyveno, užaugino tris sūnus — vyriausias sūnus žuvo antrame pasauliniame kare — už Amerikos "Stars and Stripes" galvą padėjo.

Vėlonis Viliamas buvo nuširdus žmogus, prisidėdavo aukomis Lietuvos reikalams ir remdavo visus lietuvių sumanymus. Priklausė SLA 77 kuopai, dirbdavo kuopos parengimuose, išėjo į pensiją, galvojo lengvai pagyventi, turėjo savo gražius namus, bet liga prisikabino sulaukus senesnio amžiaus, sunku su liga kovoti. Su daktarų pagalba dar pailgino kelis mėnesius.

Koplytėlėje puikus karstas, daugybė gėlių ir lankytųjų, daugiausia sveitintųjų draugų. Turėjo placitą pažinti. Daug automobilijų paldydėjo į Willow parką, kur šalia savo sūnais paguldytas amžinam poilsiui.

Reiškiu gilią užuojautą likusiai jo žmonai Katriei, sūnams Albertui, Edvardui ir broliui Viktorui, o tau mielas Viliamai — išleiskis ramiai Amerikos žemelėje. Zvalgas

Nasių klubo veikla

Nasių, Nasliukų ir pavienių susirinkimas įvyko kovo 9 dieną Hollywood Inn svetainėje. Pirmininkė Mary Nebereza atidarė ir vedė tvarką. Raštinkų perskaitė protokolą, valdyba išdavė raportą. Abu priimti. Vienos minutės atsisojimui tyloje buvo pagerbti mirę nariai Frank Bukauskas ir Cinski Zubras. Apie geru pelnu įvykusį parengimą raportavo komisija: Sofija Petrošius, Bernice Zengulis ir Agnes Deikienė. Nariai padėjo ir koimšijai ir darbininkams už pasidarbavimą.

Išrinkta komisija būsimam St. Patriko vakarui: Monika Cicėnas, Kasparas, Kriščiūnas ir Deikienė.

Sokiai su įvairiais pajvairinimais ir Joniko orkestru įvyks šį šeštadienį kovo 17 d. Hollywood Inn svetainėje. 2417 W. 43rd St. Nutarta tradicinį banketą, kaip visados turėti Polonia Grove salėje. Klubo piknikai vienas bus liepos 8 dieną, kitas rugsėjo 16 d. Abu piknikai įvyks Bruzgulienės kieme. Pasiūbais susirinkimui buvo vaišės ir šokiai. Koresp.

Apkrestė grybai
FDA (Maisto ir Vaistų Administracija) vėl sukėlė nerimą Chicago grybautojų tarpe, atsiųsdama savo inspektorius surasti krautuose ir atrinkti iš Fred Mushroom Products Co., Ohio, atgabentas konservuotų grybų skardinėles, kur įtariama esant nuodingų botulino sporų. Tie konservai buvo prieš keletą mėnesių atgabenti UBC Distributors, Inc. paskirstytojams Chicagoje 2 — 4 — 8 ir 12 uncijų dėžutėse, kurios turinčios antraštę Deerwood. Tie konservai buvo atšaukti jau vasario 22 dieną, kai FDA inspektorai pastebėjo krautuose lentynoj kaifurias dėžutes išpistas, kas rodo, kad jose yra įsiveisę bakterijų.

Čia kalba eina, be abejo, apie pramonės rūstuose augintus grybus bendrai vadinamus šampinjonais.

SUSIRINKIMŲ PRANEŠIMAI

Lithuanian Nat. Democratic klubo susirinkimas įvyks kovo 14 d. 8 v. vak. Hollywood salėje. 2417 W. 43rd St. Po susirinkimo bus vaišės. Bernice Zengulsi, rašt.

ROCKFORD, ILL.

Ir vėl mirtis

Ilgai sirgęs mirė Viliamas Labunskas, sulaukęs 81 metus. Gimė ir augo Lietuvoje, atvyko į šią pagarsėjusią šalį Ameriką būdamas jaunas, sveikas, raundonveidis, dorai išauklėtas lietuvis motinos ūke. Gavo darbą National Lock Co., įsigijo gerą vardą. Susipažino su lietuviu Katriute, tik ką atvykusia iš Lietuvos dora mergaite sukūrė šeimyninį gyvenimą. Gražiai gyveno, užaugino tris sūnus — vyriausias sūnus žuvo antrame pasauliniame kare — už Amerikos "Stars and Stripes" galvą padėjo.

Vėlonis Viliamas buvo nuširdus žmogus, prisidėdavo aukomis Lietuvos reikalams ir remdavo visus lietuvių sumanymus. Priklausė SLA 77 kuopai, dirbdavo kuopos parengimuose, išėjo į pensiją, galvojo lengvai pagyventi, turėjo savo gražius namus, bet liga prisikabino sulaukus senesnio amžiaus, sunku su liga kovoti. Su daktarų pagalba dar pailgino kelis mėnesius.

Koplytėlėje puikus karstas, daugybė gėlių ir lankytųjų, daugiausia sveitintųjų draugų. Turėjo placitą pažinti. Daug automobilijų paldydėjo į Willow parką, kur šalia savo sūnais paguldytas amžinam poilsiui.

Reiškiu gilią užuojautą likusiai jo žmonai Katriei, sūnams Albertui, Edvardui ir broliui Viktorui, o tau mielas Viliamai — išleiskis ramiai Amerikos žemelėje. Zvalgas

Nasių klubo veikla

Nasių, Nasliukų ir pavienių susirinkimas įvyko kovo 9 dieną Hollywood Inn svetainėje. Pirmininkė Mary Nebereza atidarė ir vedė tvarką. Raštinkų perskaitė protokolą, valdyba išdavė raportą. Abu priimti. Vienos minutės atsisojimui tyloje buvo pagerbti mirę nariai Frank Bukauskas ir Cinski Zubras. Apie geru pelnu įvykusį parengimą raportavo komisija: Sofija Petrošius, Bernice Zengulis ir Agnes Deikienė. Nariai padėjo ir koimšijai ir darbininkams už pasidarbavimą.

Išrinkta komisija būsimam St. Patriko vakarui: Monika Cicėnas, Kasparas, Kriščiūnas ir Deikienė.

Sokiai su įvairiais pajvairinimais ir Joniko orkestru įvyks šį šeštadienį kovo 17 d. Hollywood Inn svetainėje. 2417 W. 43rd St. Nutarta tradicinį banketą, kaip visados turėti Polonia Grove salėje. Klubo piknikai vienas bus liepos 8 dieną, kitas rugsėjo 16 d. Abu piknikai įvyks Bruzgulienės kieme. Pasiūbais susirinkimui buvo vaišės ir šokiai. Koresp.

Apkrestė grybai
FDA (Maisto ir Vaistų Administracija) vėl sukėlė nerimą Chicago grybautojų tarpe, atsiųsdama savo inspektorius surasti krautuose ir atrinkti iš Fred Mushroom Products Co., Ohio, atgabentas konservuotų grybų skardinėles, kur įtariama esant nuodingų botulino sporų. Tie konservai buvo prieš keletą mėnesių atgabenti UBC Distributors, Inc. paskirstytojams Chicagoje 2 — 4 — 8 ir 12 uncijų dėžutėse, kurios turinčios antraštę Deerwood. Tie konservai buvo atšaukti jau vasario 22 dieną, kai FDA inspektorai pastebėjo krautuose lentynoj kaifurias dėžutes išpistas, kas rodo, kad jose yra įsiveisę bakterijų.

Čia kalba eina, be abejo, apie pramonės rūstuose augintus grybus bendrai vadinamus šampinjonais.

SUSIRINKIMŲ PRANEŠIMAI

Lithuanian Nat. Democratic klubo susirinkimas įvyks kovo 14 d. 8 v. vak. Hollywood salėje. 2417 W. 43rd St. Po susirinkimo bus vaišės. Bernice Zengulsi, rašt.

SVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI,

KIEKVIENA DIENA BUTINI KRIKŠČIONIUI

Teisingas gyvenimas per tikėjimą. Ebr. 10:38.

Negana to, kad tikėjimas pradėjo mūsų gyvenimą, bet kuomet nadedamiest ta pačia jėga jau perėjome nuo mirties į gyvenimą, turime priimti ir panaudoti visokį gerą ir naudingą dvasinį maistą, kad tuo galėtume užaugti: privalome elgtis pagal tikėjimą, pasekdamį Sventos Dvasios vadovystę per Tiesos Žodį.

Tikėjimo gyvenimas yra asmeniškai dalykas, atsinešantis prie širdies tiek pat kaip prie galvos, ir reikiantis daug daugiau negu tik priėmimą tokių pamokslų, kuriuos pripažįstame už dvasiškų ir todėl už teisingus; jis turėtų supažindinti mus su tuo, ką mes pripažinome už tiesą; taip kad jos principai pastotų mūsų principais, ir jos prižadai būtų mūsų įkvėpėjais.

Kristus pasakė, kad jis įsteigė bažnyčia. Bažnyčių yra daug, bet ne kiekvienam aišku, kuri yra tikroji. Krikščioniui reikalinga tikroji Kristus bažnyčia. Į visus šiuos svarbius klausimus rasite atsakymus nedidėleje knygytėje, kuri vadinasi "Tikroji bažnyčia". Ją nemokamai gausite, jei parašysite tokiu adresu: F. Zavist, 3715 W. 64th St., Chicago, Illinois 60629.

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telf.: Grovehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telf.: Townhall 3-2108-9
TRYŠ MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotavių Direktorai
MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYŠ MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINŲS VIETA
REpublic 7-3600 REpublic 7-6894

EUDEIKIS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:
DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: Yards 7-1741 - 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotavių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANCE
PATARNAVI
MAS DIENA
IR NAKTĮ
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArus 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1004

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 8-9572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArus 7-1136-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6671
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YArus 7-1911

SKELBTIS NAUJENOSE APSIMOKA

NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL. — WEDNESDAY, MARCH 14 1973

Mutual Federal sulaukė 68 metų

Petras Kazanauskas, prezidentas

Mutual Federal taupymo ir skolinimo bendrovė, esanti 2212 W. Cermak Rd., mini savo 68 metų sukaktį.

Pėr tuos 68 metus bendrovė augo ir tarnavo lietuviams. Tiksliniai mūsų tautesių, taupydami mažas ar didesnes sumas, gavo palūkanas arba gavo paskolas perkamoms nuosavybėms. Nei vienas mūsų tautesis neišėjo iš šios įstaigos, negavęs reikiamos pagalbos ar gero patarimo taupymo ir skolinimo reikalais.

Bendrovės prezidentas Kazanauskas praneša, kad šios sukakties metu bendrovė pasiekė naują turto rekordą, jis viršija 30 milijonų dolerių sumą. Per paskutinį metų mūsų taupytojai padidino savo sąskaitas ar perkėle iš kitų bendrovių ir bankų rekordinę sumą, viršijančią du milijonus dolerių. Mūsų taupytojų skaičius taip pat padidėjo. Mes turime daug taupytojų ne tik iš Chicagos, bet iš visos plačios Amerikos ir iš užsienio.

Petras Kazanauskas džiaugiasi, kad bendrovė nuolat sliprėja. Bendrovės rezervai ir įvairūs fondai auga, tuo pačiu didindami taupytojų apsaugą.

Kiekvieno taupytojo santuopa yra apdraustos iki \$20,000. 99 Federalinėje Apdraudos Korporacijoje. Dideli rezervai ir vadovybės ilgų metų patyrimas kiekvienam Mutual Federal bendrovės taupytojui užtikrina saugų ir rūpestingą taupymą.

Be to, už santaupas bendrovė duoda patį didžiausią nuosimū, kokį valdžia leidžia mokėti.

Santaupos laikomos paprastose indėlių knygtuose, neša 5% metinį dividendą. Už 10,000.00 pažymėjimus (certificate), padėtus dviem metams ar ilgesniam laikui, moka 6% metinį dividendą. Dividendai visoms sąskaitoms apskaičiuojami ir išmokami kas trys mėnesiai.

Mutual Federal buvo pirmoji taupymo bendrovė Chicagoje, prisijungusi prie Federal Home Loan Banko kompiuterių centro, kad greičiau ir geriau patarnautų savo taupytojams bei skolintojams naujomis patobulintomis skaičiavimo mašinomis.

Bendrovės prezidentas Petras Kazanauskas, direktoriai ir tarnautojai kviečia visus lietuvius ir jų draugus atsilankyti ir apžiūrėti gražias šios įstaigos patalpas ir pasinaudoti patyrusių žmonių prielankiu patarnavimu finansiniuose reikaluose. Šį šeštadienį, kovo 17 d., 68 metų sukakties proga visi kviečiami atsilankyti, prisimin-

Eleonora Zapolienė "Arsenos" ir Juozas Aleksijūnas "Ottokaro" rolėse, statomoje J. Strauss'o operetėje "Čigonų Baronas". Nuotrauka Jeff Mankus

ti bendrovės svarbią šventę ir pasivaizinti kavute bei pyragais. S. S. Taupytojas

KAVA NEKENKIA Širdies ligos su kava nesiejamos

Medikai tyrinėtojai turi gerų žinių kavos mėgėjams, bet turi blogų žinių tiems, kurie nori maitintis pagal naujausios mitybos vadovėlių vadinamą "Dr. Atkins Diet Revolution".

Kalbant apie kavą, Duke universiteto profesorius Dr. Hegfried Heyden pasakė, kad daug kavos gėrimas nepadidina rizikos gauti širdies ligą. Jis paneigė skleidžiamus gandus, kad nerūkantis, bet geriantis po daugiau kaip penkis puodukus kavos per dieną keturis kartus daugiau rizikuoja apsigirti širdimi, negu nerūkantis ir kavos negeriantis. Dr. Heyden pareiškė, kad jo teigiamam pritarai ir JAV Viešosios Sveikatos Istaiga.

Kas dėl minėto mitybos vadovėlio, tai pati AMA (Amerikos Medikų Asociacija) perspėjo, kad daktaro Atkinso rekomenduojama dieta, reikalaujanti griežtai sumažinti karbohidratų (angliavandenius) nėra pakankamai prodyta ir gali būti pavojinga sveikatai. Kava gali nekenkti širdžiai, bet daktaro Atkinso dieta gali kenkti, praneša AMA. Angliavandeniai yra reikalingi energijai ir jie teikia mūsų kūnui 45 nuosimūčius normalaus kalorijų tiekimo.

Senatorius Percy prisuntė kopiją pareiškimo, padaryto Vasario 20 d., kuriame jis įtraukė į Congressional Record New York Times, vasario 16-tos dienos atspausdintą vedamąjį "The Baltic States".

Kongresmanas William S. Broomfield atsiuntė kopiją jo pasiūlytos rezoliucijos, kurioje reikalaujama kad Radijo Free Europe pradėtų kultūrinio potėbžio transliacijas į Pabaltijo Valstybes.

A. Zubrys išrinktas LK Kūrėjų - Savanorių S-gos Toronto skyriaus pirmininku, S. Pociūnas - išdln., V. Kazlauskas - sekret. Mjr. V. Kriškėčius rūpinasi Lietuvos nepriklausomybės kovų invalidų reikalais. Skyrius turi 17 narių. Iki šiol mirė 11 to skyriaus narių.

Vytautas Meilus tarnauja Kanados Imigracijos įstaigoje Ottawoje. Dabar yra perkeltas į ambasadą Švedijoje. Anksčiau dirbo imigracijos valdininku Ispanijoje ir Japonijoje.

Amerikos Legiono Don Varnas posto Moterų vieneto pareigūnė Anelė Pocienė praneša, kad tradicinė žaidimų popietė - Bunco party bus kovo

TRUMPAI

"Pelkių Žiburelio" literatūrinėje valandėlėje, girdimoje per Margučio radiją tarp 8-9 val. vak., šį ketvirtadienį, kovo 15 d. Montrealio Lietuvių Dramos Teatre aktorai atliks ištrauką iš Birutės Pūkelevičiūtės pasakiškos komedijos "Aukso žąsis".

Amerikos Lietuvių Tarybai Kongresmanai Peter W. Rodino, Jr., Glenn M. Anderson, Charles W. Whalen, Jr., ir James Delaney prisuntė kopijas savo padarytų pareiškimų Vasario 16-tos proga. Taip pat senatoriai Birch Bayh ir Paul Fannin atsiuntė pareiškimų kopijas. Visi labai gražiai ir stipriai pasisakė Lietuvos reikalui.

Silvestras Kanapinskas, gyvenantis Brighton Parko apylinkėje, praėitą penktadienį apie 10 val. vakare laukdamas auto-

Greit pritūpdamas, žmogus viršuje paliko savo galvą. Toki efektą gavo "slit camera" Kalifornijoje.

HELP WANTED - MALE Darbininkų Reikia
AUTOMATIC SCREW MACHINE ACME GRIDLEY OPERATE AND SET.
Day shift. Steady work with regular overtime.
Full Company benefits. Experience necessary. Call BILL 384-6505

HELP WANTED FULL TIME. - Body and fender repair. Man with at least 5 years experience. - Good salary and benefits. 456-2310

POLISHER AND BUFFER
Experienced on Brass Castings. Steady work. 40 hour week. MELVIN WOLF & ASSOC. 223 W. HUBBARD ST. 614-4997

SETUP-SCREW MACHINE
Multi-million dollar company is looking for experienced setup personnel for New Britain screw machines to work on night shift. 11 hours per night. No Saturdays. Average earnings of \$6 per hr. including night premium. Time and one-half for all hours over 8 per day. Call 967-6300. Ask for Personnel. An equal opportunity employer.

DIE SETTER
PUNCH PRESSMAN TOOL & DIEMAKER MECHANIC - MACHINIST Compound Blank and Form Benefits. 2030 WEST RASCHER UP 8-3900

MACHINE OPERATORS AND SET UP MEN
Must be qualified to operate New Britain and Davenport. Good starting pay and good Company benefits. ALLOY SOCKET SCREW PRODUCTS CO. 4882 N. CLARK ST. Tel. 271-8300

PRESS BRAKE SET UP AND OPERATE
Steady Work. Good wages. Hospitalization and medical insurance. Paid holidays. Our plant vicinity Western & Ogden. Call Mr. WARREN HAUKE 277-2124

HELP WANTED - FEMALE Darbininkų Reikia
SWITCHBOARD OPERATOR - TYPIST
Loop law office, 5 day week, group insurance, good salary. CALL CE 6-2768

SECRETARY TO OFFICE MANAGER
Interesting position. Loop office. Typing, good figure aptitude and shorthand helpful. Liberal fringe benefits. Call Mr. Schneider at Chicago Association for Retarded Children. Tel. 922-2202

HELP WANTED - MALE-FEMALE Reikia Darbininkų ir Darbininkių
MACHINE OPERATORS MALE OR FEMALE
For light machining. Good pay and working conditions. Insurance paid. H & S SWANSON TOOL CO. 2700 TOUHY AVE. 439-3242, Ext. 44 ELK GROVE VILLAGE, IL.

BUSINESS CHANCES Biznio Progos

BEAUTY SHOP
"2 Stations"
6600 SO. CLAREMONT
Low rent and good business. 423-8509 or PR 6-6318

FURNITURE AND FIXTURES
Rakandai ir įranginiai

PARDUODAMI IS MODELINTŲ NAMŲ BALDAI
30% iki 50% nuolaida. Galima pirkti dalimis ir išimokėtinai. Aptarnauja lietuvius.
SOUTHWEST FURNITURE CO. TEL GR 6-4421 6200 So. WESTERN AVE.

18 d. 3 val. popiet postu patalpos, 6816 So. Western Ave. Rengėjų komisiją sudaro ponios: Bernice Ambrose, Violeta Jocius, Rita Radcliff, Jean Paragauskas, Anelė Pocius, Joana Sobockis, Valerija Stanaitis ir Ann Schulmistras. Organizacijos pirm. yra Stella Wabol.

Martynas Sinkevičius iš Rockfordo artėja prie 89 metų amžiaus. Nors sveikata ir gera savijauta negali pasigirti, tačiau planuoja švesti 55 m. laimingo vedybinių gyvenimo sukaktį su miela žmona Ona, kuri juo rū-

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zėmė - Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zėmė - Pardavimui
PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKĖJIMAIS
DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES I
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS
NAMŲ VALDYMAS - NOTARIATAS - VERTIMAI
[VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA]
J. BACEVICIUS - BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6455 So. Kedzie Ave. - PProspect 8-2233

PIGIAI PARDUODAMAS medinis pajamų namas Marquette Parke. Po 6 val. vakaro telefonuoti 434-9383.

REAL ESTATE - OUT OF TOWN
Nuosavybės - kitur
FLORIDOJ - ST. PETERSBURG IR APYLINKĖJ
Island Real Estate 4506 Gulf Blvd. St. Petersburg Beach, FL 33706 Area code 813 362-1441 LAIMA JAKUSOVAS, brokeris

HOME INSURANCE
Call: Frank Zapolis 3208 1/2 W. 95th St. GA 4-8654
Home Farm Fire and Casualty Company

A. & L. INSURANCE & REALTY A. LAURAITIS
INCOME IAX
4645 So. ASHLAND AVE. LA 3-8775
(Currency Exchange istaigoj)
Pigūs automobilių draudimai

A. TVERAS
LAIKRODZIAI IR BRANGENYBĖS
Pardavimas ir Taisyimas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: Republic 7-1941

M. A. SIMKUS
Real Estate, Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Beto daromi ir liudijami vertimai, pildomi pilietybės pareiškimai ir kitoki blankai.

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

SIUNTINIAI I LIETUVĄ ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave. Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

A. G. AUTO REBUILDERS
Cia automobiliai išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, prityrusių darbininkų. Kainos nebrangios.
3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill. TEL. - 776-5888 Anicetas Garbačiauskas, sav.

pinosi ir rūpinasi, ypatingai ligų bei nelaimių metu.

Rita Brazytė, Vanda Kuraitė, Debia Šumskytė ir Mark Duchota laimėjo pirmas vietas ir miesto mero skirtas premijas Marquette Parko Lietuvių parapijos mokyklos mokinių konkurse už rašinius apie svaros palaikymą mieste ir apylinkėje.

Rimas Viktoras iš Hubbard aukšt. mokyklos laimėjo 15-to distrikto premiją už mokslo populiarinimo darbą. Paroda ir varžybos įvyko Ford City prekybos centre.

Joseph Markūnas ir George Benas iš Marist aukšt. mokyklos už pažangą moksle, gerą elgesį ir veiklą jaunimo organizacijose yra priimti į National Honor draugiją.

BUTŲ NUOMAVIMAS
DRAUDIMAI NAMŲ IR NEKILNOJAMO TURTO PIRKIMAS - PARDAVIMAS.
BALYS BUDRAITIS
BUD'S REAL ESTATE
4369 ARCHER AVE., CHICAGO
TEL. - 254-5554

PAŽVELK
1 1/2 AUKSTO MŪRAS, 2 butai - 5 1/2 ir 4 1/2 kambarių, Karpetai, Alum. langai. Moderni virtuvė. Gazo šildymas. Garžas, \$18,800.
10 BUTŲ 2 aukštų mūras. Arti Kedzie ir Parko. Apie \$15,000 pajamų. Galima gauti už \$70,000.
PRIEŠ DEŠIMTį metų, prieš Marquette Parką, statytas mūro lukus pajamų namas, 5 ir 3 kamb. butai, karpetai, naujas garžas. Daug pridų - \$31,500.
MODERNI 5 kamb. mūro rezidencija, puošni nauji karpetai, "built-in" virtuvė, 1 1/2 vonios. Du greta po 30 pėdų lotai. Mūro garžas, \$33,500.
ORIGINALUS APARTAMENTINIS NAMAS. Alumini. langai, naujas gazu šildymas ir garžas aptvertas platus sklypas, pajamų \$6,600 metams. Prašo \$45,000. Priims rimtas derybas.
PUKUS 2 BUTŲ 19 metų mūras. 2 atskiri šildymai, keramikos vonios, kabinetų virtuvės, alumin. langai, geležinės tvoros, garžas, arti ofiso. - \$38,000.
6 1/2 KAMBARIŲ didelis Georgian. 1 1/2 VONIOS, įrengtas sausas beismontas, 2 auto garžas. Apie 20 metų, kaip naujas, \$23,000.
2 BUTŲ 6 metų lukus mūras. 2 auto mūro garžas. Vienungiai įrengtas beismontas. Arti ofiso, \$48,800.
9 KAMBARIŲ 9 metų mūro rezidencija. 2 modernios vonios. 2 atskiri šildymai. Cent. oro vėsinimas. Garžas. Arti Kedzie ir parko, \$40,000.
2 BUTŲ gražus mūras arti vienuolyno. Naujas gazo šildymas, 2 auto mūro garžas, \$28,500.
6 KAMBARIŲ modernus mūras. Naujas gazo šildymas. Arti Margučio radijo, \$13,800.
MODERNUS 6 KAMBARIŲ 14 metų mūras. Cent. oro vėsinimas. Įrengtas beismontas, baras, 1 1/2 vonios, 40' lotas. Garžas, \$24,000.
PLATUS VERTINGAS LOTAS Marquette Parke. Kaina \$9,900
8 KAMBARIŲ 1 1/2 aukšto 16 metų mūras. 2 vonios. Įrengtas beismontas. Garžas 83 ir Kedzie, \$32,000.

Valdis Real Estate
7051 So. Washnena Ave. RE 7-7290

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas
HEATING CONTRACTOR
įrengtu mieste ir užmiesty naujus ir perstatu senus visų rūšių namo apšildymo pečius, air-conditioning, vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.
DOMAS ZUKAUSKAS
4444 So. WESTERN AVE. Chicago, Ill. 60609. Tel.: VI 7-3447

DEL AUKSTOS KOKYBĖS KAINOS R SAŽININGUMO NAMŲ REMONTO DARBUOSE
Stogu dengimas, Vandens nutekėjimo vamzdžiai, Tuckpointing - mūro tvirtinimas ir valymas. Mūrinių, cemento ir dalytojo darbai. Teitui įkainavimas. Skambinkite dabar
AL BELEAKUS. Tel. 238-8656

Federalinių ir valstijos pajamų mokesčių apskaičiavimas
INCOME TAX
Nekilnojamo turto pirkimas pardavimas
REAL ESTATE
Prašų pildijimas
NOTARY PUBLIC
Draudimo Informacijos
INSURANCE
NAUJAS ADRESAS
ŠIMAITIS REALTY
2951 W. 63 St. (prie Sacramento) Tel. 436-7878

K. ERINGIS
CALIFORNIA SUPER SERVICE
Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.
4824 So. CALIFORNIA AVE. CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327
PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS